Krystyna Jelonek-Litewka
Bożena Lesiak-Przybył

Materiały archiwalne
związane z osobą

STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO

przechowywane w
Archiwum Państwowym w Krakowie

PRZEWODNIK

ARCHIWUM PAŃSTWOWE W KRAKOWIE

MATERIAŁY ARCHIWALNE ZWIĄZANE Z OSOBĄ STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO

przechowywane
w Archiwum Państwowym w Krakowie

PRZEWODNIK

Publikacja wydana z okazji obchodów

Roku Wyspiańskiego

w 100-lecie śmierci Artysty

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Materiały archiwalne związane z osobą Stanisława Wyspiańskiego

przechowywane w Archiwum Państwowym w Krakowie

PRZEWODNIK

KRAKÓW 2007

Autorki:
Krystyna Jelonek-Litewka – słowo wstępne, opisy do obiektów
Bożena Lesiak-Przybył – opisy do obiektów

Aldona Warzecha – redaktor techniczny
Grzegorz Dąbrowski – projekt graficzny i DTP
Małgorzata Multarzyńska-Janikowska – zdjęcia

Zofia Wyźlińska – korekta i adiustacja językowa
Bożena Traciewicz – tłumaczenie na j. angielski

Archiwum Państwowe w krakowie
www.archiwum.krakow.pl
sekretariat@archiwum.krakow.pl

Kraków, 2007

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiejkolwiek postaci jest zabronione. Wykonanie kopii metoda kserograficzną, a także kopiowanie publikacji w inny możliwy technicznie sposób (w tym na nośniku filmowym, magnetycznym i optycznym oraz rozpowszechnianie poprzez wprowadzenia do systemu informatycznego i opublikowanie w sieciach rozległych) powoduje naruszenie praw autorskich należnych niniejszej publikacji.

Na okładce wykorzystano elemnety projektu okładki „Rocznika Krakowskiego" APKr, Zbiór Jana Augustyna, sygn. JA 470

Druk: Drukarnia M8, Kraków

Spis treści:

Słowo wstępne 9
Przewodnik 29
1. Życie 31
2. Rocznice i obchody 47
3. Malarstwo 59
4. Twórczość dramatyczna 64
5. Sztuka użytkowa 73
Summary 75

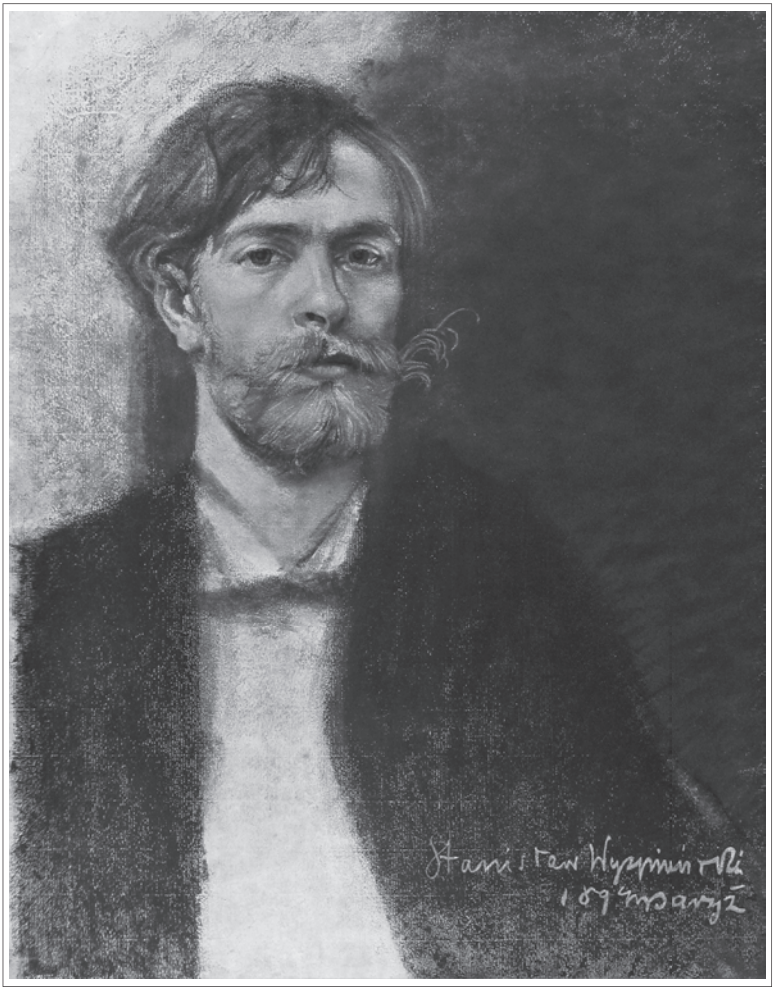

Portret Stanisława Wyspiańskiego (1869-1907) 1932
APKr, Zbiór Jana Augustyna, sygn. JA 474
Reprodukcja autoportretu artysty, wykonanego w 1894 r. w Paryżu, wydana przez Księgarnię S.A. Krzyżanowskiego w 25 rocznicę śmierci artysty

Słowo wstępne

Stulecie śmierci Stanisława Wyspiańskiego skłania do zadumy nad życiem i dziełem tego wielkiego człowieka. Ogłoszenie roku 2007 „Rokiem Wyspiańskiego" dało rozmaitym placówkom kultury i nauki impuls do wydobycia na światło dzienne wszelkiego rodzaju pamiątek związanych z tą genialną postacią. Dołącza do nich i Archiwum Państwowe w Krakowie.

Archiwum gromadzi zespoły akt licznych urzędów, kościołów, szkół, stowarzyszeń, dotyczące dziejów Krakowa, a zarazem ludzi w nim żyjących. Stanisław Wyspiański był krakowianinem z krwi i kości. Poza nielicznymi wyjazdami za granicę, głównie do Paryża, przebywał stale w Krakowie. Stąd jego życie i działalność ma swoje odzwierciedlenie w przechowywanych w Archiwum różnorakich aktach urzędowych i innych.

Archiwum przechowuje także materiały w szczególny sposób związane z konkretnymi osobami w postaci spuścizn lub zbiorów. W przypadku Wyspiańskiego gromadzeniem dzieł artystycznych i pamiątek z nim związanych, tak w trakcie życia wielkiego malarza i poety, jak i po jego śmierci zajmował się Adam Chmiel, archiwariusz, a potem dyrektor Archiwum Aktów Dawnych m. Krakowa, przyjaciel Wyspiańskiego. Zbiór archiwaliów związanych z Wyspiańskim pochodzi w znacznej mierze ze spuścizny Chmiela.

Wyspiański urodził się przy ulicy Krupniczej 14 (obecnie 26) w domu własnym jego dziadka ze strony matki, Mateusza Rogowskiego, powstańca z 1863 r. Szczegóły o historii tego niezwykłego domu opublikował Adam Chmiel w *Ilustrowanym Kurierze Codziennym* w 1932 r., pod znamiennym tytułem „Dom, w którym urodził się Stanisław Wyspiański". Pośród akt zgromadzonych w krakowskim Archiwum Państwowym zachowała się księga metrykalna parafii św. Szczepana w Krakowie z figurującym w niej wpisem aktu urodzenia (15 stycznia 1869 r.) i chrztu (7 lutego 1869 r.) Stanisława Mateusza Ignacego, syna Franciszka Wyspiańskiego i Marii z Rogowskich. Chrzest odbył się w kościele oo. Karmelitów trzewiczkowych na Piasku,

wówczas siedzibie parafii św. Szczepana (w latach 1797–1923), przeniesionej tam po zburzeniu przez władze zaborcze kościoła pod tym wezwaniem.

Po sprzedaży domu w 1872 r. Wyspiański z rodzicami przeniósł się do Domu Długosza pod Wawel, gdzie ojciec Franciszek prowadził również swą pracownię rzeźbiarską. W ciągu całego życia Wyspiański kilkakrotnie jeszcze zmieniał mieszkanie (ulice Zacisze, Kolejowa, Poselska, Plac Mariacki, ulice Szlak i Krowoderska), by wreszcie, niedługo przed śmiercią, osiąść w Węgrzcach pod Krakowem, w zakupionym przez siebie domu. Znajduje to potwierdzenie w spisach ludności miasta Krakowa z lat 1870–1900, sporządzanych co 10 lat.

Od 1875 r. Wyspiański uczęszczał do szkoły ćwiczeń, uznawanej za wzorcową, zorganizowanej przy Seminarium Nauczycielskim Męskim w Krakowie. Przyjmowano tam dzieci uzdolnione. Szkoła mieściła się w Pałacu Larischa, na rogu ulic Brackiej i Franciszkańskiej. W tej szkole ukończył Wyspiański 4 klasy, z bardzo dobrymi ocenami. Tu zaprzyjaźnił się ze Stanisławem Estreicherem, Józefem Mehofferem, Henrykiem Opieńskim i innymi, z którymi kontynuował naukę w gimnazjum im. Bartłomieja Nowodworskiego od 1880 r. Zachowały się katalogi szkolne tak ze szkoły ćwiczeń, jak i z gimnazjum Nowodworskiego, z corocznymi ocenami ucznia Stanisława Wyspiańskiego oraz protokołem jego egzaminu maturalnego.

Wyspiański był mocno związany z Towarzystwem Miłośników Historii i Zabytków Krakowa. Przechowywane w krakowskim Archiwum protokoły z posiedzeń tego Towarzystwa potwierdzają zaangażowanie poety w jego działalność. Wraz z 21 osobami (wśród których był Adam Chmiel i ówczesny dyrektor Archiwum Aktów Dawnych m. Krakowa Stanisław Krzyżanowski) Wyspiański był członkiem założycielem TMHiZK, powołanego do życia w dniu 21 listopada 1896 r. Zwolniono go z opłat członkowskich. W latach 1899–1902 wybierany był na członka Wydziału Towarzystwa. Czynnie uczestniczył w posiedzeniach. Współpracował w wydawaniu *Rocznika Krakowskiego*, organu Towarzystwa.

Zdążył w nim wydrukować dwa artykuły: o swoich odkryciach w kościele św. Krzyża i o witrażach dominikańskich. Do jubileuszowego *Rocznika* z 1900 r. przygotował bezinteresownie piękną okładkę z ozdobnym ornamentem roślinnym, odbitą fotograficznie z trójkolorowej litografii. Wykorzystał do kompozycji narysowaną przez siebie w zielniku pokrzywkę żółtą (gajowiec żółty). W aktach pozostałych po Towarzystwie oraz w zbiorze Jana Augustyna zachowały się te okładki w 2 kolorach. Z ramienia Towarzystwa Wyspiański uczestniczył w pracach kilku komitetów, powołanych w 1900 r. i później do wykonania specjalistycznych zadań. Pierwszy z nich miał na celu zaprojektowanie tablicy lub pomnika ku pamięci wybitnego krakowskiego konserwatora Władysława Łuszczkiewicza. Następny był zobowiązany do przygotowania programu wydawnictwa poświęconego Kościołowi Mariackiemu. Dodatkowo przyjęto wniosek Wyspiańskiego o konieczności przygotowania pracy nt. portretów biskupów krakowskich w krużgankach oo. Franciszkanów. W 1901 r. wszedł Wyspiański do komitetu przygotowującego VI tom *Rocznika Krakowskiego* na rok 1902 oraz – obok Leonarda Lepszego, Maksymiliana Cerchy i Klemensa Bąkowskiego – do komitetu mającego na celu opracowanie nowego stroju dla Konika Zwierzynieckiego (lajkonika), którego obchody od 1898 r. odbywały się pod auspicjami Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa. W Towarzystwie zaproponowano zbiórkę materiału na wykonanie stroju i wszczęcie starań o uzyskanie kredytu 100 koron na jego uszycie. Kredyt został przyznany, a projekt stroju opracował Wyspiański bezinteresownie. Kostium został uszyty pod okiem artysty przez p. Kopińską, a broń i ozdoby metalowe wykonał Antoni Bąkowski. W kilka lat później ukazała się kartka pocztowa z wizerunkiem lajkonika w stroju zaprojektowanym przez Wyspiańskiego. Opracowała ją znana malarka Anna Gramatyka-Ostrowska poprzez dokładne skopiowanie wypożyczonego sobie kostiumu. Dochód z kartek był przeznaczony na Towarzystwo Szkoły Ludowej w Krakowie.

Od 15 stycznia 1930 r. Archiwum krakowskie posiada akta dotyczące starań Wyspiańskiego o stanowisko dyrektora krakowskiego teatru miejskiego, przekazane przez prezydenta Krakowa Karola Rollego. Prezydent napisał, że 2 autografy oferty Stanisława Wyspiańskiego wydobyto z akt magistratu krakowskiego, z fascykułu budowy teatru miejskiego przy placu Ducha Św. W Archiwum dołączono je potem do akt teatru miejskiego przejętych z magistratu w 1932 r., w których zawarta jest całość materiałów związanych z konkursem na kontrakt dzierżawy teatru. Wyspiański swą kandydaturę zgłosił w dniu 19 lutego 1905 r., informując zarazem o pewnych swych zastrzeżeniach co do treści kontraktu. Ten wizjoner Teatru Narodowego (czemu dał wyraz w „Wyzwoleniu"), miłośnik teatru i aktorów, nie mógł się zgodzić na zawarte w projekcie kontraktu ograniczenia, odbierające dyrektorowi swobodę działania. W piśmie skierowanym do prezydenta Krakowa z 17 kwietnia 1905 r. Wyspiański dał wyraz temu przekonaniu twierdząc, że kierujący teatrem winien mieć *pełnię władzy we wszystkich sprawach dotyczących teatru*. Miał też wątpliwości co do wysokości kaucji. W liście do prezydenta Krakowa z 3 maja 1905 r. uchwalony projekt kontraktu zaakceptował w następujących słowach: *Nadesłany mi uprzejmie w dniu 2 maja 1905 r., a przez Sekcję III Rady Miejskiej uchwalony tekst projektu kontraktu przyjmuję... Nie widzę, aby projekt taki, przez Sekcję III uchwalony, intencjom moim i dążności był w czemkolwiek przeciwny lub niemiły i z całą ufnością oświadczam, że przyjąć go mogę*. Mimo poparcia udzielonego mu przez świat literacki, na skutek licznych intryg zrezygnował w dniu 11 maja z kandydowania, uważając że jego dotychczasowe osiągnięcia teatralne i kwalifikacje nie zostały docenione. Nowym dyrektorem teatru po Józefie Kotarbińskim został Ludwik Solski. Archiwum krakowskie przechowuje afisze i fotografie ze sztuk Wyspiańskiego, wystawianych za jego życia i po śmierci. Szczególnie cenny jest afisz z prapremiery „Wesela" z 16 marca 1901 r. i fotografia Heleny Modrzejewskiej w roli Laodamii w gościnnym przedstawieniu z 1903 r. sztuki „Protesilas i Laodamia" .

Piękną kartą w życiu Stanisława Wyspiańskiego była, udokumentowana w aktach miasta Krakowa, jego działalność społeczna w radzie miejskiej, której członkiem był od 27 maja 1905 r. Należał do komisji teatralnej, archiwalnej, szkolnej i ekonomicznej. Krytycznie ocenił brak odpowiednich urządzeń w teatrze i niedostosowanie dekoracji do konkretnej sztuki. Sekcji szkolnej magistratu przekazał w dniu 13 lipca 1905 r. do rozpatrzenia 5 wniosków, w których domagał się korekty podręczników szkolnych, dyskrecji w sprawie omawiania zachowań i wykroczeń uczniów, wprowadzenia instytucji lekarza szkolnego, rozmieszczenia we wszystkich szkołach mapy całej Polski, z uwzględnieniem Krakowa jako stolicy historycznej. Z ramienia tej sekcji wizytował szkołę miejską XXIV im. Kochanowskiego przy placu Ducha Św. W dniu 24 czerwca 1905 r. uczestniczył tam w uroczystości zakończenia roku szkolnego, w czasie której młodzież deklamowała fragmenty „Warszawianki". Zachowała się księga protokołów z konferencji tej szkoły, z zapisem programu uroczystości zakończenia roku szkolnego. Niestety, choroba przerwała działalność Wyspiańskiego na tym polu.

Dzięki staraniom Adama Chmiela we wrześniu 1904 r. Archiwum Aktów Dawnych m. Krakowa otrzymało od Kasy Oszczędności m. Krakowa przerysy dawnej polichromii z kościoła św. Krzyża w Krakowie, wykonane przez Wyspiańskiego w 1896 r. w czasie restauracji kościoła. Były to namalowane w VI wieku w górnej strefie nawy głównej postacie: Iwona Odrowąża, czterech ojców Kościoła, Speculum Peccatoris (starzec na zydlu), 7 rysunków arabeskowych ze sklepienia kościoła oraz XVII-wieczne rysunki z dolnej części ścian kościelnych, przedstawiające Chrystusa Oblubieńca, Sponsę, niewiasty z palmami i głowę św. Magdaleny, pochylającej się nad krucyfiksem. Te ostatnie zostały usunięte ze ściany, aby odsłonić poźnogotyckie malowidła z cyklu pasyjnego z początku XVI wieku, biegnącego w postaci fryzu dookoła nawy. Sporządzone przez Wyspiańskiego kartony fresków z cyklu pasyjnego umieszczono w Archiwum w tece „widoków i rysunków m. Krakowa".

Restauracją kierowali dwaj słynni architekci: Tadeusz Stryjeński i Zygmunt Hendel. We wrześniu 1896 r. powierzyli oni Wyspiańskiemu wykonanie projektu polichromii wnętrza kościoła. Zachwycony artysta już w ciągu kilkunastu godzin miał gotowy projekt, o czym listownie poinformował Lucjana Rydla. Zrezygnował jednak z niego po odkryciu, w trakcie zeskrobywania ścian, malowideł z XV i XVII wieku. Uznał, że *pod tynkiem kryje się historia i pamiątki, więc nowe malowanie niepotrzebne*. Wyspiański od połowy listopada kierował odkryciami z ramienia architektów i otrzymał od nich obietnicę kierowania restauracją wnętrza, jeśli znajdzie się fundator. Do końca listopada z własnej inicjatywy wykonał olbrzymią pracę – na kartonach sporządził pastelowe kopie wszystkich zachowanych malowideł w skali 1:1. Szkice pracy restauracyjnej wraz z kartonami i określeniem honorarium przedstawił Stryjeńskiemu w dniu 9 stycznia 1897 r. Był pewien pomyślnego zakończenia sprawy. Tymczasem spotkała go ogromna niesprawiedliwość. W dniu 15 stycznia, przed ustalonym na 1 lutego terminem ostatecznej decyzji co do konserwacji i uzupełnień malowideł, Stryjeński – bez uzgodnienia z Wyspiańskim – przekazał kartony do skopiowania malarzowi dekoracyjnemu Antoniemu Tuchowi, który wcześniej miał ewentualnie służyć Wyspiańskiemu pomocą techniczną przy konserwacji. Gwałtowna reakcja Wyspiańskiego rozgniewała Stryjeńskiego, który odmówił mu powierzenia konserwacji kościoła nawet za obniżone honorarium, mimo interwencji przyjaciół artysty: Stanisława Estreichera i Józefa Mehoffera. Po długich pertraktacjach plany i kartony od Wyspiańskiego nabyła Kasa Oszczędności, która pokryła równocześnie koszty rekonstrukcji dawnej polichromii kościoła, nieudolnie wykonanej przez Tucha w oparciu o kartony Wyspiańskiego. Archiwum posiada fotografie odrestaurowanego w ten sposób wnętrza kościoła.

W Archiwum kartony z cyklu pasyjnego (tzw. świętokrzyskie) oraz karton nieistniejącego już fresku Marii Magdaleny zostały w 1917 r. oprawione w ramy za szkłem i zawieszone na ścianach: dziś zdobią gabinet dyrektora Archiwum Państwo-

wego w Krakowie. Kartony z cyklu pasyjnego raz tylko były eksponowane w 1957 r. w Muzeum Narodowym w Krakowie w pięćdziesiątą rocznicę śmierci artysty. Kartony wielkich rozmiarów, przedstawiające Iwona Odrowąża, ojców Kościoła, Speculum Peccatoris i ornamenty roślinne ze sklepienia, Archiwum przekazało w 1954 r. Muzeum Narodowemu w Krakowie, obecnie znajdują się w Muzeum Wyspiańskiego. Pozostałe kartony zaginęły w nieustalonych okolicznościach.

W gabinecie dyrektora Archiwum wisi również portret Adam Chmiela, wykonany przez Wyspiańskiego w czasie jednej z jego licznych wizyt w mieszkaniu przyjaciela przy ulicy Floriańskiej. W notatkach ze spotkań z Wyspiańskim, w dniu 7 grudnia 1901 r. Chmiel zanotował: *Wyspiański zabrał się do rysowania i w przeciągu dobrej pół godziny (między 6 a 7) wyrysował mój portret ołówkiem niebieskim i czerwonym, jakie były przy moim kałamarzu*. Portret ten w 1944 r. zakupiony został od wdowy Wandy Chmielowej i wpisany do inwentarza muzealiów Archiwum Aktów Dawnych m. Krakowa.

Kopie polichromii kościoła św. Krzyża w Krakowie przypominają o innym niespełnionym dziele Wyspiańskiego: projekcie polichromii sali parterowej w Archiwum Aktów Dawnych przy ul. Siennej 16, dzisiejszej czytelni. Wówczas ta sala była przeznaczona na zbiory muzealne. Uzgodniony z Chmielem projekt Wyspiańskiego wyobrażał niebieskie sklepienie i ceglano-płowe ściany. Na beczkowatych łukach sklepienia fryz z białych lilii na kolorowych pasmach: niebieskim, żółtym, popielatym i czerwonym. Projekt nie został zrealizowany z powodu sprzeciwu dyrektora AAD Stanisława Krzyżanowskiego. Obecnie projekt ten jest przechowywany w Muzeum Wyspiańskiego. Można żałować, że Archiwum Państwowe w Krakowie nie może się dziś poszczycić salą pomalowaną przez genialnego artystę. Do dzisiaj w Archiwum zachowały się trzy z kilkunastu krzeseł, według tradycji zaprojektowanych przez Wyspiańskiego. Na przełomie XIX i XX w. stanowiły wyposażenie gabinetów i czytelni.

W spuściźnie Adama Chmiela znajdują się dwie oryginalne kartki ze stycznia 1896 r., zawierające odręczny rysunek Wyspiańskiego z planem rozmieszczenia rekonstruowanych przez niego witraży w krużgankach krakowskiego klasztoru dominikanów, z podaniem wymiarów szyb witrażowych, a także dwie inne karty z 23 lipca 1904 r. z objaśnieniami Wyspiańskiego co do programu muzyki do „Nocy Listopadowej" (uwertura i antrakty muzyczne). Muzykę skomponował Bogusław Raczyński.

Chmiel był zafascynowany geniuszem Wyspiańskiego: tak wynika z zachowanej obopólnej korespondencji i notatek Chmiela z codziennych niemal rozmów z Wyspiańskim. Obecnie Archiwum przechowuje tylko oryginały 14 listów i 3 kartek pisanych z Zakopanego przez Chmiela do Wyspiańskiego w 1904 r. oraz 2 odpisy listów Wyspiańskiego do Chmiela z tegoż roku, a także notatek Chmiela z rozmów z Wyspiańskim w latach 1901–1904. Liczne oryginalne materiały, dotyczące wzajemnych kontaktów Chmiela z Wyspiańskim, oferowała Wanda Chmielowa do zakupu przez Archiwum Aktów Dawnych w latach 1937–1939, jednak Archiwum z braku funduszy nie dokonało tej transakcji. Dopiero w 1946 r. zakupiło od p. Chmielowej niewielką część tej spuścizny: wspomniane wyżej listy i kartki Chmiela z 1904 r., natomiast w 1951 r. sporządziło odpisy nigdzie niedrukowanych 2 listów Wyspiańskiego oraz zachowanych notatek Chmiela. Cała ta korespondencja i notatki, to niezwykłe świadectwo serdecznej przyjaźni artysty i uczonego. Chmiel rozumiał zmagania twórcze i rozterki artysty, Wyspiański znalazł w Chmielu znakomitego powiernika i doradcę w sprawach historycznych. Zwłaszcza przy powstawaniu dramatu „Bolesław Śmiały" służył Wyspiańskiemu swą wiedzą historyczną. O tym traktuje jego artykuł „Archeologia dramatu Bolesława Śmiałego". W listach Adam Chmiel wyrażał swój zachwyt nad dramatami Wyspiańskiego i ból z powodu niedoceniania jego twórczości przez niektórych intelektualistów. Szczególnie współczuł Wyspiańskiemu z powodu niesprawiedliwych recenzji. Nie

był to jednak bezkrytyczny zachwyt twórczością przyjaciela. Uważał np., że Wyspiański daje za dużo tekstów do objaśnień, a nie zamieszcza ich w dramacie, jak w „Akropolis". Analizował razem z poetą sceny dramatów, doradzał, dawał uwagi, które Wyspiański niejednokrotnie wykorzystywał. Z notatek ze spotkań Chmiela z Wyspiańskim możemy prześledzić historię powstawania dramatu „Noc Listopadowa". Wyspiański dzielił się z Chmielem koncepcjami poszczególnych scen dramatu, często je zmieniał i korygował. Po przeczytaniu „Nocy Listopadowej" Chmiel napisał w liście z 9 sierpnia 1904 r., że doskonałe są sceny w Belwederze i świetnie przedstawione Satyry w scenie teatru. Za długa wydała mu się scena Kory z Demeter i za chłodna scena z Lelewelem. Chmiel był pod wrażeniem wyobraźni poety, szczególnie w dramacie „Akropolis", i widział w nim wieszcza. Przemawia za tym cały wywód nt. tego dramatu, przekazany Wyspiańskiemu w liście z Zakopanego z 7 kwietnia 1904 r. W zakończeniu napisał: *Bo nie wolno już Panu wstrzymywać słońca dla nas, lecz wypalić nim co złe, a światłością otoczyć tych, którzy go pragną i czczą siewcą.*

Chmiel nie zapomniał o przyjacielu nawet po jego odejściu. Przy łożu śmierci Wyspiańskiego zobowiązał się zająć się jego spuścizną artystyczną i literacką i obietnicę wypełniał sumiennie aż do swej śmierci w 1934 r. Uczestniczył czynnie w przygotowaniach uroczystości rocznicowych zorganizowanych ku czci Wyspiańskiego oraz przybliżał jego sylwetkę w swych opracowaniach. Wkrótce po pogrzebie poety, w dniach 4 i 7 grudnia 1907 r. udał się wraz z Józefem Skąpskim (wówczas opiekunem dzieci Wyspiańskiego) do Węgrzec. Tam w obecności wdowy Teofili Wyspiańskiej sporządzili spisy rękopisów i rysunków. W przypadku rysunków są to spisy dość ogólne, wg opisów tek. Przez 10 lat Chmiel przechowywał te dzieła u siebie w mieszkaniu i stopniowo rozprzedawał, pieniądze przekazując najpierw Skąpskiemu, a następnie Karolowi Radoniowi, kolejnemu opiekunowi dzieci z ramienia c.k. Sądu Powiatowego w Krakowie. Przejściowo w 1909 r., z ramienia tegoż sądu Chmiel sprawował opiekę nad dziećmi Wyspiań-

skiego: Teodorem, Heleną, Mieczysławem i Stanisławem, po rezygnacji Skąpskiego. Pod koniec roku zrzekł się tej kurateli z powodu licznych kłopotów z nią związanych.

W zbiorze akt dotyczących Wyspiańskiego zachowała się korespondencja z Chmielem w sprawie wydawania, reprodukowania, tłumaczenia na obce języki dzieł poety lub wyrażenia zgody na przedstawienia dramatów Wyspiańskiego w teatrach polskich i obcych. W powyższych sprawach Chmiel udzielał zainteresowanym zgodę lub jej odmawiał. W przypadku zgody ustalał wysokość kwoty, jaką należało uiścić spadkobiercom Wyspiańskiego za prawa autorskie. Można przytoczyć kilka przykładów, np. rachunek wydawnictwa Anczyca i Spółki za druk „Lelewela", zgoda na tłumaczenie „Sędziów" i „Legendy" na język czeski za opłatą od druku i przedstawień, zgoda na tłumaczenie dzieł Wyspiańskiego na język francuski przez Adama Cybulskiego, zgoda dla wydawnictwa „Krytyka" na wydanie „Rapsodu", „Zygmunta i Barbary" i poezji, umowa z Wincentym Trojanowskim w sprawie opłat za wystawione dramaty w Warszawie, zgoda na druk w czasopismach angielskich, zgoda na zamieszczenie rozmowy Poety z Panną Młodą w książce przygotowywanej przez grono nauczycielskie Szkoły Dokształcającej Koła Mistrzyń Cechowych itp. W latach 1921–1925 za zgodą Chmiela Instytut Wydawniczy „Biblioteka Polska" wydał w 8 tomach dzieła wszystkie Wyspiańskiego. Z wydawnictwem współpracowali: Adam Chmiel i Tadeusz Sinko, którzy opracowali wstępy i aparat naukowy do V tomu włącznie. Następne tomy, od VI do VIII przygotował Leon Płoszewski.

W zbiorze akt związanych z Wyspiańskim przechowywane są rachunki za zakupione obrazy, rysunki, szkice, autografy artysty. Najczęstszymi nabywcami byli: Włodzimierz Żuławski, Julian Nowak i Feliks Jasieński. W 10 lat po śmierci Wyspiańskiego, na polecenie c.k. Sądu Powiatowego w Krakowie, Chmiel przekazał wszelkie znajdujące się w jego mieszkaniu dzieła na rzecz nieletnich dzieci Mieczysława i Stanisława, za pośrednictwem Karola Radonia. Szczegółowy spis tych rzeczy

sporządziła z ramienia sądu Maria Łazarówna. Dziś ten spis przechowuje Biblioteka Jagiellońska.

W latach 1929 i 1930, w związku ze zgłoszeniem do sprzedaży przez Włodzimierza Żuławskiego jego zbioru dzieł Wyspiańskiego nabytych głównie od Adama Chmiela po 1907 r., tenże Chmiel uczestniczył jako rzeczoznawca w 2 komisjach: najpierw w powołanej przez prezydenta Krakowa, a w rok później przez Fundusz Kultury Narodowej. Komisje miały ocenić zbiór i wycenić poszczególne dzieła, w celu zakupienia ich do krakowskiego Muzeum Narodowego. W obu komisjach głównym ekspertem był Chmiel, który wycenił zbiór na 61.200 zł. Ostatecznie komisja do oceny zbioru Żuławskiego w osobach Adama Chmiela, Leonarda Lepszego i Adolfa Szyszko-Bohusza w dniu 12 marca 1930 r. wyceniła zbiór na 41.500 zł, z możliwością podniesienia tej sumy do 50 tys. zł.

Przedwczesna śmierć Wyspiańskiego, chociaż spodziewana, zaskoczyła świat artystyczny i społeczeństwo Krakowa. Śmierć nastąpiła w Domu Zdrowia dra Maksymiliana Rutkowskiego w dniu 28 listopada 1907 r. o godz. 17.10. Informację o zgonie Stanisława Wyspiańskiego odnajdujemy w księdze zgonów Urzędu Zdrowia. Ciało Zmarłego przeniesiono w następnym dniu do krypty kościoła Pijarów, gdzie od 1 grudnia można mu było złożyć hołd. 29 listopada prezydent Krakowa wystosował list do konwentu oo. Paulinów o wyrażenie zgody na pochowanie Wyspiańskiego w Krypcie Zasłużonych, na co uzyskał w tym samym dniu pozytywną odpowiedź. Na posiedzeniu w dniu 30 listopada Rada Miejska podjęła uchwałę o urządzeniu pogrzebu artysty na koszt miasta. Uroczysty pogrzeb odbył się w dniu 2 grudnia 1907 r. Poprzedziło go nabożeństwo żałobne w Kościele Mariackim, skąd wyruszył kondukt pogrzebowy. Czarną trumnę umieszczono wysoko na karawanie ciągniętym przez 6 koni. Kondukt obszedł dookoła Rynek, aby ulicą Grodzką przejść pod Wawel, a stamtąd na Skałkę. Od Wawelu do Skałki towarzyszył konduktowi dźwięk dzwonu Zygmunta. Ciało złożono w krypcie bez żadnych przemówień. O uroczystości informowały wszystkie gazety codzienne.

Wycinki z tych gazet wkleiło do swej kroniki drukowanej Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa. W dniu 29 listopada w *Nowej Reformie* napisano m.in. *Mówił do narodu jak prorok, wiecznym duchem natchniony, i trafiał do serc, do uczucia, do rozumu*. *Czas* informował: *Z Wyspiańskim schodzi do grobu nie tylko jeden z najpotężniejszych talentów, ale zasycha z Nim razem źródło, z którego wypływały nowe prądy myśli i uczuć... Ze śmiercią Jego tracimy tego budowniczego, tracimy jednego z tych, którzy nas wiedli do Odrodzenia*. W okresie dwudziestolecia międzywojennego Adam Chmiel wyrażał żal, że Wyspiańskiego nie pochowano na Wawelu.

Dzięki staraniom dyrektora Archiwum Aktów Dawnych Stanisława Krzyżanowskiego materiały dotyczące pogrzebu zostały w większości przekazane do Archiwum w dniu 27 kwietnia 1908 r. Znajdują się wśród nich; wspomniane pismo prezydenta Krakowa i odpowiedź przeora konwentu paulinów, list ciotki poety Janiny Stankiewiczowej z prośbą o niewygłaszanie mów pogrzebowych zgodnie z intencją Wyspiańskiego, liczne telegramy kondolencyjne z całej Polski, zgłoszenia uczestnictwa w pogrzebie. Zachował się porządek konduktu pogrzebowego, bilety uczestnictwa w nabożeństwie w Kościele Mariackim oraz bilety wstępu na Skałkę. Dochodzą do tego rozliczenia za pobyt w Domu Zdrowia i urządzenie pogrzebu. Pokaźna dokumentacja fotograficzna z pogrzebu przechowywana jest w Archiwum w zbiorze fotografii. W telegramach i listach kondolencyjnych, kierowanych do prezydenta Krakowa, wyrażano uczucia pełne bólu i żalu. Jakub Bojko napisał: *Przyłączam się do żałobą okrytego Krakowa i całego Narodu Polskiego z powodu tak bolesnej straty, jaką jest śmierć śp. Wyspiańskiego*. Młodzież z Kielc w liście w czarnych obwódkach przekazała życzenie: *Niechaj Mu będzie lekką ta ziemia, którą tak ukochał i na jej chwałę wzniósł tak wspaniały gmach potęgi ducha Narodu Polskiego.*

Dnia 4 grudnia 1907 r. zawiązał się w Krakowie komitet dla uczczenia pamięci Stanisława Wyspiańskiego, który wydał do społeczeństwa odezwę z prośbą o zebranie środków na wysta-

wienie w teatrze sztuk poety dotychczas niegranych, ściśle według jego ustaleń, na wykonanie w szkle witraży: *Kazimierz Wielki, św. Stanisław, Henryk Pobożny, Polonia* i *Śluby Jana Kazimierza* oraz na zakup spuścizny artystycznej, w celu utworzenia w Muzeum Narodowym oddziału im. Wyspiańskiego. Propozycję wykonania witraży Kazimierza Wielkiego, św. Stanisława i Henryka Pobożnego w gmachu Muzeum powtórzył Julian Nowak w 1929 r. w kontekście zakupu zbioru Żuławskiego, z racji uczestnictwa w komisji wraz z Chmielem. Na spełnienie tego postulatu trzeba było czekać do stulecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego w 2007 r. W 1912 r., z inicjatywy Wandy Rundo czyniono starania o zakup dla Muzeum Narodowego 3 foteli ze Świetlicy Bolesławowej, będących w posiadaniu Towarzystwa Artystycznego „Sztuka".

Dwudziestolecie śmierci Wyspiańskiego obchodzono już w wolnej Polsce, o której poeta marzył i której nie doczekał. Do przygotowania uroczystości powołano komitet, złożony ze ścisłego gremium, do którego należeli: profesor UJ i były premier Julian Nowak, profesor UJ Stanisław Estreicher, redaktor *Czasu* Franciszek hr. Potocki, prezes Związku Plastyków Wincenty Wodzinowski i członków w osobach Teodora Axentowicza, Antoniego E. Balickiego, płka Mariana Bolesławicza, Adama Chmiela, Wandy Chmielowej, Jerzego Dobrzyckiego, Józefa Gałęzowskiego, Józefa Flacha, Władysława Jarockiego, Emila Haeckera, Stefana Klimeckiego, Tadeusza Kupczyńskiego, Leonarda Lepszego, ks. Jana Masnego, Zygmunta Nowakowskiego, Bolesława Pochmarskiego, Anny Rolle, Bolesława Wallek-Walewskiego, Jakuba Zachemskiego. Sekretarzem komitetu z ramienia prezydenta miasta Krakowa został Ludwik Strojek, archiwariusz Archiwum Aktów Dawnych m. Krakowa. W okresie przygotowań członkowie komitetu zmieniali się.

Posiedzeniu, odbytemu w dniu 9 listopada 1927 r. w sali konferencyjnej magistratu, przewodniczył prezydent miasta Karol Rolle, inicjator tego spotkania. Przedstawił wówczas swój projekt programu obchodów rocznicowych, generalnie przyjęty przez zebranych. Padły dodatkowe propozycje ze strony

Chmiela, Nowaka, Szydłowskiego, by na Wawelu zrealizować projekty witraży w hołdzie poecie i odnowić polichromię w kościele oo. Franciszkanów. Prof. Balicki proponował, by młodzież złożyła hołd wieszczowi poprzez uczestnictwo w nabożeństwie w Kościele Mariackim, a następnie pochód do grobu Wyspiańskiego. Chmiel uważał, że nabożeństwo trzeba urządzić w kościele oo. Franciszkanów. Wysunięto również sprawę postawienia pomnika. Padło jeszcze szereg propozycji indywidualnych uroczystości, czy to na Akademii Sztuk Pięknych, czy w Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych, wreszcie w Kole Polek. Nowakowski zaproponował wystawienie w teatrze „Wyzwolenia". Prezydent Rolle był zdania, że uroczystość powinna mieć jednolity charakter. Następne posiedzenie odbyło się 14 listopada w sali Archiwum Aktów Dawnych w Krakowie. Omawiano tam szczegóły programu uroczystości rocznicowych, zaplanowanych na 2 dni, rozpoczynających się akademią w Teatrze Starym. Przemówienie miał przygotować Stanisław Estreicher, profesor UJ. Na dzień 28 listopada o 9 rano przewidziano Mszę św. w kościele Franciszkanów, potem złożenie wieńca na sarkofagu Wyspiańskiego na Skałce. W Teatrze Słowackiego miały się odbyć występy, a wieczorem uroczyste przedstawienie „Wyzwolenia". Ostatecznie ustalony dwudniowy program ogłoszono drukiem. Zawiązał się Krakowski Komitet Obywatelski. W odezwie „Do Rodaków" wzywał do postawienia pomnika, w celu uczczenia *Wielkiego Geniusza poezji i sztuki, który ostatni światłem meteoru rozświecił kończącą się długą „narodową noc", przeczuwając bliską już jutrznię Zmartwychwstania*. W swoim pięknym wykładzie w Teatrze Starym Stanisław Estreicher ocenił, że ówczesne społeczeństwo w swej większości nie dojrzało do tego, by zrozumieć przesłanie dramatów i poezji Wyspiańskiego; w tym także wybitne osobistości w dziedzinie literatury, kultury i sztuki. Ludzie wielcy, epigoni romantyzmu, nie mogli się pogodzić z nową formą wypowiedzi. Tylko młode pokolenie było Wyspiańskim zafascynowane. Poezja Wyspiańskiego *znalazła oddźwięk u młodzieży,*

której cała myśl i całe serce skierowane były z natury nie w przeszłość, ale w przyszłość. To Wyspiański przeczuwał odrodzenie Polski.

Potwierdzenie trafności sądów Estreichera znajdujemy w przechowywanych w Archiwum pamiętnikach Aleksandry Czechówny i zbiorze Jana Augustyna. Czechówna, pochodząca ze znanej krakowskiej rodziny, spokrewniona z Lucjanem Rydlem, na kartach swego pamiętnika spisała swe doznania z dnia pogrzebu Wyspiańskiego. Nie odmawiając mu talentu, uznała twórczość poety za niezrozumiałą i mroczną. Natomiast Jan Augustyn, w namalowanych przez siebie akwarelkach alegorycznych poświęconych Wyspiańskiemu i w dołączonych do nich opisach ukazał, że Wyspiański dla młodzieży był prorokiem. Na jego zew do czynu i wyzwolenia młodzież podjęła walkę zbrojną pod wodzą Piłsudskiego, zerwała pęta niewoli i odniosła zwycięstwo.

Jeszcze bardziej podniośle obchodzono 25-lecie zgonu poety. Na posiedzeniu w dniu 8 marca 1932 r. rada miejska uchwaliła powołanie obywatelskiego Komitetu Obchodów 25-lecia zgonu Stanisława Wyspiańskiego, na czele z Julianem Nowakiem. W skład komitetu wchodzili m.in. Stanisław Estreicher, Juliusz Osterwa, Ludwik Skoczylas, Adam Chmiel, Antoni Waśkowski, Bolesław Wallek-Walewski, wiceprezydenci Krakowa Witold Ostrowski i Stanisław Klimecki. Sekretarzem został Tadeusz Przypkowski. Komitet podzielił się na sekcje: organizacyjną, teatralną, literacką, wystawową, finansową, propagandowo-prasową, obchodów szkolnych, obchodów armii i pochodową. Marszałek Piłsudski wyraził zgodę na objęcie protektoratu obchodów. Patronat honorowy objęli: wojewoda krakowski Mikołaj Kwaśniewski, prezydent miasta Władysław Belina Prażmowski, książę metropolita Adam Stefan Sapieha. Program ustalono w trakcie licznych dyskusji na posiedzeniach komitetu ścisłego i poszczególnych sekcji, których dokumentacja zachowała się w komplecie. Zachowała się korespondencja prowadzona przez sekretariat komitetu z różnymi propozycjami zorganizowania uroczystości jubileuszowej. Zgłaszały się delegacje osób lub grup z całej Polski, którym trzeba było zapewnić zakwatero-

wanie i określić miejsca uczestnictwa w planowanym pochodzie. Nadeszły liczne telegramy z Polski i zagranicy, z wyrazami hołdu dla Zmarłego. Program pochodu rozplakatowano na afiszach i w komunikatach zamieszczonych w dziennikach.

Obchody zaplanowano na 5 dni, od czwartku 24 listopada do poniedziałku 28 listopada 1932 r. Misteria czwartkowe rozpoczęto o godz. 18 w kościele Franciszkanów, przy oświetlonych witrażach Wyspiańskiego. Reporter w radio tak relacjonował: *Za chwilę zgasną światła w kościele, a z mroków nocy wyłonią się z okien witrażowych nadziemskie wizje świętych Pańskich, namalowane przez Wyspiańskiego słonecznymi barwami łaski Bożej... W potędze majestatu i niezgłębionym uroku zajaśnieje blaskiem słonecznym wizja Boga Ojca w wielkim witrażu Stań się, który potężną twórczą dłonią wyłania z odmętu świata gwiazdy, planety, kierując ich losem i duchem, a w takt tej potężnej wizji popłynie w niebo pełna wiary i mistycznego nastroju „Modlitwa Konrada”*.

W trakcie radiowego wieczoru literackiego tego dnia i w niedzielę na uroczystej sesji rady miejskiej odśpiewano „Veni Creator” w tłumaczeniu Wyspiańskiego („Zstąp Gołębico, Twórczy Duch”) do muzyki Bolesława Raczyńskiego.

W piątek 25 listopada odsłonięto tablicę pamiątkową w Gimnazjum Nowodworskiego, do którego Wyspiański uczęszczał, a w niedzielę na fasadzie kamienicy przy pl. Mariackim 9, w której Wyspiański mieszkał w czasie, gdy pisał „Wesele”, odsłonięto tablicę pamiątkową projektu artysty rzeźbiarza Karola Hukana z tekstem Adama Chmiela: *W tym domu, który stał na tym miejscu, pisał „Wesele” Stanisław Wyspiański*. Nabożeństwa żałobne odbyły się: 26 listopada w kościele Franciszkanów, celebrowane przez księcia metropolitę i cicha Msza święta w kościele na Skałce 28 listopada, w rocznicę zgonu Wyspiańskiego. W Teatrze Słowackiego wystawiono 26 listopada „Wesele”, a 27 listopada „Wyzwolenie”, a w Teatrze Żydowskim w dniu 28 listopada wystawiono „Daniela” i „Sędziów”. 27 listopada wieczorem na placu Matejki uformował się pochód, który z zapalonym pochodniami przeszedł ulicą Floriańską, Rynkiem Głównym, ulicą Grodzką, Stradomską, Krakowską

HYMN
VENI CREATOR
NARODU ŚPIEW
DUCHA ŚWIĘTEGO
WEZWANIE

CZYLI
W SEJMOWEM KOLE
W ŚWIĄTYNI ŚWIĘTYCH
W KATEDRZE
W GROMADZIE GMINY
W ZBORZE PRACUJĄCYCH
W HUFIE ŻOŁNIERZY
W POLU NA ROLI
W DOMIE
W ZAGRODZIE RĘKODZIELNIKA
WE DWORZE W PAŁACU W ZAMKU
W CHAT OKOLU
JAK RZEK STRUMIENIE
OD PONIKÓW GÓR
POWÓD ROZTOCZE
WE WICHRZE W PROMIENIU W GROMIE
W ORCE
PRZY ZIAREN SIEJBIE
JAK MOWA SIĘGA
ORĘDZIE

Pierwsza strona *Hymnu* we własnoręcznym układzie graficznym Stanisława Wyspiańskiego.

Silva Rerum V, 1930, nr. 13.

i Skałeczną do Krypty Zasłużonych, gdzie złożono wieńce. W wykładzie rocznicowym w Akademii Sztuk Pięknych Józef Mehoffer nazwał Wyspiańskiego *Zjawiskiem*. Ani w poezji, ani w dramatach, ani w malarstwie nie mieścił się w utartych kanonach. Wyrastał ponad epokę.

Zachowały się: zaproszenie Komitetu Obchodu na uroczystości obchodu 25-lecia śmierci Wyspiańskiego wraz z programem, karty wstępu na nabożeństwa u oo. Franciszkanów i na Skałce, na uroczystość odsłonięcia tablicy przy Placu Mariackim 9, na poranek ku czci Wyspiańskiego, urządzony staraniem komisji kulturalno-oświatowej drukarzy krakowskich w dniu 29 listopada, zaproszenie na wystawę druków i książek Wyspiańskiego w dniu 27 listopada, zaproszenia prezydenta Krakowa na śniadanie w Pałacu Larischa w dniu 26 listopada i na uroczyste posiedzenie rady miejskiej oraz na raut w salach Starego Teatru w dniu 27 listopada, zaproszenie Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych na otwarcie wystawy dzieł Stanisława Wyspiańskiego w dniu 26 listopada, zaproszenie na uroczysty obchód pamięci profesora Akademii Sztuk Pięknych – Stanisława Wyspiańskiego w dniu 26 listopada, zaproszenie Związku Legionistów Polskich na uroczyste przedstawienie „Wesela" w Teatrze Narodowym w Warszawie w dniu 3 grudnia, zaproszenie na uroczystości z okazji 25-lecia zgonu Wyspiańskiego zorganizowane przez Klub Polski i Ognisko Polskie w Pradze, także w dniu 3 grudnia 1932 r.

W aktach Komitetu Obchodu, który rozwiązał się w 1933 r., zachowały się również: *Jednodniówka*, *Sztuki Piękne* nr VIII, *Rzeczy Piękne* t. XI, *Gazeta Literacka* nr 3, *Światowid*. krakowskie gazety codzienne (*Czas, Ilustrowany Kurier Codzienny, Nowa Reforma, Naprzód*). Wszystkie te pisma w całości lub prawie w całości omawiały życie i twórczość Wyspiańskiego, zamieszczając przy tym bogaty serwis ilustracyjny, relacjonowały przebieg uroczystości i przytaczały w pełnym brzmieniu wystąpienia rocznicowe. Zachowały się także wycinki prasowe z gazet codziennych z innych miast polskich. Do ciekawszych należą informacje zawarte w *Gazecie Polskiej* z 5 grudnia 1907 r.

i przedrukowane w *Kurierze Warszawskim* z tego samego dnia pod znamiennym tytułem „Niemcy w strachu przed Wyspiańskim". Przedstawiono tam represje władz Wolnego Miasta Gdańska wobec aktorów przygotowujących spektakl „Nocy Listopadowej". Policja uwięziła aktorów i zatrzymała rekwizyty w postaci broni, szabel, szpad i orderów. Musiał w tej sprawie interweniować Komisarz Generalny.

W aktach Komitetu Obchodu i w zbiorze Jana Augustyna znajduje się autoportret Wyspiańskiego wydany przez księgarnię Krzyżanowskiego specjalnie na uroczystość 25-lecia.

W 1933 r., już po zakończeniu obchodów rocznicowych, Archiwum otrzymało w darze pięknie oprawiony scenariusz inscenizacji „Bolesława Śmiałego", opracowany przez Józefa Sosnowskiego, w prapremierze tego dramatu w 1903 r. odgrywającego rolę tytułową. Sosnowski przygotował go według wskazówek Wyspiańskiego, jako swój wkład w obchody 25 rocznicy śmierci genialnego poety, z którym miał szczęście współpracować. Na pierwszych kartach przekazał wspomnienia nt. rozmów z Wyspiańskim w swej garderobie teatralnej w czasie prób „Bolesława Śmiałego". Ukazał w nich Wyspiańskiego jako człowieka niezwykle wrażliwego i nieśmiałego:

Już podczas prób z „Bolesława Śmiałego" przyszedł raz do mojej garderoby przed rozpoczęciem próby śp. Wyspiański, bo lubił czasem przyjść na pogawędkę. Usiadł na kanapce, lecz zauważyłem, że był jakiś dziwnie podniecony. Pytam o powód, a ona powiada mi: „Miałem dziś w nocy śliczny sen – byłem we śnie na Wawelu i widziałem cały dwór Bolesławowy, jak się poruszał, rozmawiał, jednym słowem – żył – widziałem i samego króla – wspaniała postać. To wszystko było tak cudnie barwne, że nie mogę jeszcze ochłoną z wrażenia"... Rzadko zdarzało się, aby śp. Wyspiański tak gorąco wypowiadał swoje wrażenia, jak w opowiadaniu o tym śnie, bo był to człowiek na ogół małomówny, cichy i zamknięty w sobie.

***

Mamy nadzieję, że ta garść informacji na temat materiałów, które można znaleźć w Archiwum Państwowym w Krakowie (kontynuatora Archiwum Aktów Dawnych m. Krakowa) zachęci czytelników do zapoznania się z poszczególnymi obiektami zamieszczonymi w przygotowanym *Przewodniku*. Pragniemy w ten sposób, włączając się w obchody „Roku Wyspiańskiego", przybliżyć sylwetkę Stanisława Wyspiańskiego w świetle oryginalnych eksponatów.

Krystyna Jelonek-Litewka

PRZEWODNIK

ŻYCIE

1. Księga urodzeń parafii św. Szczepana w Krakowie
   1869
   Poszyt, wym. 41,5x25 cm
   APKr, Akta stanu cywilnego wyznania rzymskokatolickiego parafii św. Szczepana w Krakowie, sygn. U 48
   Metryka urodzenia i chrztu Stanisława Wyspiańskiego

2. Akta Budownictwa Miejskiego, dokumentacja budynku przy ul. Krupniczej 26 w Krakowie
   1852-1853
   Papier, 1 karta, wym. 51,7x36 cm
   APKr, Archiwum planów Budownictwa Miejskiego w Krakowie, sygn. BM 26, Dz. IV, l.s. 14
   Plan z 1853 r. na budowę domu, w którym urodził się Stanisław Wyspiański, będącego własnością dziadków artysty

3. Spis ludności miasta Krakowa
   1870
   Księga, opr. półpłótno, wym. 50,4x33,8 cm
   APKr, Spis ludności miasta Krakowa z 1870 r., t. 6
   Miejsce zamieszkania Stanisława Wyspiańskiego z rodzicami w domu przy ul. Krupniczej 26 (dzielnica IV, l. konskr. 14)

4. Spis ludności miasta Krakowa
   1881
   Księga, opr. półkaliko, wym. 54,3x36 cm
   APKr, Spis ludności miasta Krakowa z 1881 r., t. 2
   Miejsce zamieszkania Stanisława Wyspiańskiego z ojcem i rodziną w „domu Długosza" przy ul. Kanoniczej 25 (dzielnica I, l. konskr. 133)

5. Spis uczniów klasy I – III szkoły ćwiczeń Seminarium Nauczycielskiego Męskiego w Krakowie oraz klasyfikacja 1876-1878
Księga, opr. półpłótno, wym. 47x30 cm
APKr, C.k. Seminarium Nauczycielskie Męskie w Krakowie, sygn. SNK 185
Klasyfikacja roczna Stanisława Wyspiańskiego za lata: 1876 (klasa I, nr 56), 1876/7 (klasa II, nr 56), 1877/8 (klasa III, nr 61)

6. Katalog klasyfikacyjny uczniów szkoły wzorcowej 4-klasowej w Krakowie
1878-1879
Księga, opr. półpłótno, wym. 47x30 cm
APKr, C.k. Seminarium Nauczycielskie Męskie w Krakowie, sygn. SNK 186
Klasyfikacja roczna Stanisława Wyspiańskiego za rok 1878/9 (klasa IV, nr 61)

7. Wynik egzaminu wstępnego do I klasy Gimnazjum im. B. Nowodworskiego
1879
Poszyt, wym. 41,7x26 cm
APKr, Gimnazjum i Liceum im. B. Nowodworskiego w Krakowie, sygn. GLN 182
Oceny Stanisława Wyspiańskiego z egzaminu wstępnego do Gimnazjum z religii, j. polskiego, j. niemieckiego, rachunków (nr 44)

8. Księga klasyfikacyjna Gimnazjum im. B. Nowodworskiego w Krakowie
1879/1880
Księga, opr. półskórek, wym. 43,2x30,3 cm
APKr, Gimnazjum i Liceum im. B. Nowodworskiego w Krakowie, sygn. GLN 138
Oceny Stanisława Wyspiańskiego za I i II półrocze klasy I, do której uczęszczał m.in. ze Stanisławem Estreicherem, Józefem Mehofferem i Henrykiem Opieńskim. Wychowawca klasy – Władysław Sluzar, nauczyciel j. łacińskiego i j. polskiego

9. Księga klasyfikacyjna Gimnazjum im. B. Nowodworskiego w Krakowie
1880/1881
Księga, opr. półpłótno, wym. 43,3x32 cm
APKr, Gimnazjum i Liceum im. B. Nowodworskiego w Krakowie, sygn. GLN 139
Oceny Stanisława Wyspiańskiego za I i II półrocze klasy II

10. Księga klasyfikacyjna Gimnazjum im. B. Nowodworskiego w Krakowie
1881/1882
Księga, opr. półskórek, wym. 43,8x31,2 cm
APKr, Gimnazjum i Liceum im. B. Nowodworskiego w Krakowie, sygn. GLN 140
Oceny Stanisława Wyspiańskiego za I i II półrocze klasy III. Wychowawca klasy - Adolf Lezwoy, nauczyciel j. łacińskiego i greki.

11. Księga klasyfikacyjna Gimnazjum im. B. Nowodworskiego w Krakowie
1882/1883
Księga, opr. półskórek, wym. 45x31 cm
APKr, Gimnazjum i Liceum im. B. Nowodworskiego w Krakowie, sygn. GLN 141
Oceny Stanisława Wyspiańskiego za I i II półrocze klasy IV

12. Księga klasyfikacyjna Gimnazjum im. B. Nowodworskiego w Krakowie
1883/1884
Księga, opr. półskórek, wym. 44,4x30,6 cm
APKr, Gimnazjum i Liceum im. B. Nowodworskiego w Krakowie, sygn. GLN 142
Oceny Stanisława Wyspiańskiego za I i II półrocze klasy V. Wychowawca - Ignacy Kranz, nauczyciel matematyki.

13. Księga klasyfikacyjna Gimnazjum im. B. Nowodworskiego w Krakowie
1884/1885
Księga, opr. półskórek, wym. 44x30,4 cm
APKr, Gimnazjum i Liceum im. B. Nowodworskiego w Krakowie, sygn. GLN 143
Oceny Stanisława Wyspiańskiego za I i II półrocze klasy VI

14. Księga klasyfikacyjna Gimnazjum im. B. Nowodworskiego w Krakowie
1885/1886
Księga, opr. półskórek, wym. 44,5x31 cm
APKr, Gimnazjum i Liceum im. B. Nowodworskiego w Krakowie, sygn. GLN 144
Oceny Stanisława Wyspiańskiego za I i II półrocze klasy VII

15. Księga klasyfikacyjna Gimnazjum im. B. Nowodworskiego w Krakowie
1886/1887
Księga, opr. półskórek, wym. 43,8x30 cm
APKr, Gimnazjum i Liceum im. B. Nowodworskiego w Krakowie, sygn. GLN 145
Oceny Stanisława Wyspiańskiego za I i II półrocze klasy VIII

16. Protokoły z egzaminu dojrzałości
1881-1890
Księga, opr. półpłótno wym. 40,7x25,8 cm
APKr, Gimnazjum i Liceum im. B. Nowodworskiego w Krakowie, sygn. GLN 194
Matura Stanisława Wyspiańskiego: pisemna w dniach od 13 do 20 czerwca 1887 r. oraz ustna w dniu 2 lipca 1887 r.

17. Spis ludności miasta Krakowa
1890
Księga, opr. półskórek, wym. 63x42 cm
APKr, Spis ludności miasta Krakowa z r. 1890, t. 21
Miejsce zamieszkania Stanisława Wyspiańskiego u wujostwa Janiny i Kazimierza Stankiewiczów przy ul. Zacisze 2/pl. Matejki 1 (dzielnica V, l. konskr. 117)

18. Spis ludności miasta Krakowa
1900
Księga, opr. półskórek, wym. 60,8x35,8 cm
APKr, Spis ludności miasta Krakowa z r. 1900, t. 9
Miejsce zamieszkania Stanisława Wyspiańskiego z żoną Teofilą oraz dziećmi: Tadeuszem, Heleną i Mieczysławem w domu przy ul. Szlak 23.

19. Spis alfabetyczny członków Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa
1897-1901
Księga, opr. półpłótno, wym. 33,5x21 cm
APKr, Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, sygn. TMK 2
Zwolnienie Stanisława Wyspiańskiego z opłat składkowych

20. Księga protokołów z posiedzeń Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa
1896-1901
Księga, opr. półpłótno, wym. 33,6x20,6 cm
APKr, Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, sygn. TMK 52
Zebranie założycielskie TMHiZK z 21 listopada 1896 r.

21. Protokoły obrad Rady Miejskiej w Krakowie – posiedzenia tajne
1902-1905
Księga, opr. półskórek, 35x22 cm
APKr, Akta miasta Krakowa, sygn. Mag.354
Posiedzenie Rady Miejskiej w Krakowie z dnia 11 maja 1905 r. z rozstrzygnięciem konkursu na dzierżawę Teatru Miejskiego

22. Oferta Stanisława Wyspiańskiego na dzierżawę Teatru Miejskiego w Krakowie
1904
Akta luźne, 34x21 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. IT 730

23. Protokoły obrad Rady Miejskiej w Krakowie – posiedzenia jawne
1905-1908
Księga, opr. półskórek, 33,5x21 cm
APKr, Akta miasta Krakowa, sygn. Mag.338
Wnioski radnego Stanisława Wyspiańskiego w sprawie pracy Sekcji Szkolnej przy Radzie Miejskiej (posiedzenie z dnia 13 lipca 1905 r.)

24. Księga protokołów z konferencji szkolnych
1903-1906
Księga, opr. półpłótno, wym. 33,5x21 cm
APKr, Szkoła XXIV im. Kochanowskiego w Krakowie, sygn. SKKr 1
Protokół z konferencji klasyfikacyjnej z 17 czerwca 1905 r. z programem uroczystego zakończenia roku szkolnego pod przewodnictwem Stanisława Wyspiańskiego, jako delegata Rady Szkolnej Okręgowej w Krakowie

25. Księga Urzędu Zdrowia w Krakowie
1907
Księga, opr. półpłótno, wym. 41x26 cm
APKr, Urząd Zdrowia w Krakowie, sygn. UZ 1907
Rejestracja zgonu Stanisława Wyspiańskiego

26. Fotografia Stanisława Wyspiańskiego na łożu śmierci w Domu Zdrowia
1932-1933
Fotografia czarno-biała naklejona na karton, wym. 17,5x11,2 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 20
Fotografia sporządzona przez Adama Wolskiego z Dołęgi, ofiarowana Julianowi Nowakowi przez Władysława Kępińskiego z Moszczenicy w 1933 r.

27. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym.13x10 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 13
Potwierdzenia wpłat zaliczek z 18 i 19 listopada 1907 r. na poczet pobytu Stanisława Wyspiańskiego w Domu Zdrowia przy ul. Siemiradzkiego 1

28. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 30x23,4 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 13
Wykaz należności za pobyt Stanisława Wyspiańskiego w Domu Zdrowia przy ul. Siemiradzkiego 1 z dnia 29 listopada 1901 r.

29. Protokoły obrad Rady Miejskiej w Krakowie – posiedzenia jawne
1905-1908
Księga, opr. półskórek, 33,5x21 cm
APKr, Akta miasta Krakowa, sygn. Mag.338
Stanisław Wyspiański – radny miasta, wspomnienie żałobne, pogrzeb na koszt miasta i zaopiekowanie się dziećmi (posiedzenie z dnia 29 listopada 1907 r.)

30. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 33,7x20,8 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 13
Rachunek oo. Pijarów z 10 stycznia 1908 r. dla magistratu krakowskiego za udostępnienie krypty na wystawienie ciała Stanisława Wyspiańskiego

31. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 33,7x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Pismo prezydenta Krakowa z 29 listopada 1907 r. do klasztoru oo. Paulinów z prośbą o wyrażenie zgody na pochowanie Stanisława Wyspiańskiego w krypcie zasłużonych na Skałce

32. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 32,5x20,8 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Zgoda przeora klasztoru oo. Paulinów na Skałce z 29 listopada 1907 r. na pochowanie Stanisława Wyspiańskiego w krypcie zasłużonych

33. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 28,4x22,5 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
List ciotki Wyspiańskiego Janiny Stankiewiczowej z 29 listopada 1907 r. do komitetu obchodów pogrzebowych, z prośbą o niewygłaszanie mów na pogrzebie Stanisława Wyspiańskiego

34. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Zaproszenie prezydenta Krakowa z 30 listopada 1907 r. dla cechów krakowskich do udziału w pogrzebie Stanisława Wyspiańskiego (brulion kancelaryjny)

35. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 33,8x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Zaproszenie prezydenta Krakowa z 30 listopada 1907 r. do udziału w pogrzebie Stanisława Wyspiańskiego (brulion kancelaryjny)

36. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Druk, karton żółty, wym. 8x12 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Bilet wstępu do Kościoła Mariackiego, z ręcznym dopiskiem zaproszenia na Skałkę

37. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Druk, karton niebieski, wym. 8x12 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Bilet wstępu do Kościoła Mariackiego i na Skałkę

38. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 6,3x10,3 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Prośba Janiny Stankiewiczowej, ciotki Wyspiańskiego, o 35 biletów dla rodziny na uroczystości pogrzebowe

39. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Karton, wym. 5x11,3 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Bilecik Poznańskiej Delegacji Kobiet z prośbą o 5 biletów wstępu na uroczystości pogrzebowe

40. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Karton, wym. 7x11 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Wizytówka Adama Chmiela z 2 grudnia 1907 r. z prośbą o 3 bilety wstępu do Kościoła Mariackiego dla p. Kopińskiej

41. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Karton, wym. 5,5x9,5 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Wizytówka prof. Józefa Kallenbacha ze Lwowa z 1 grudnia 1907 r. z prośbą o bilety wstępu na uroczystości pogrzebowe

42. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 33,4x20,8 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Prośba C.k. Starostwa Górniczego w Krakowie z 1 grudnia 1907 r. o 2 bilety dla delegatów na pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego

43. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 28,8x21,3 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Prośba Zarządu Głównego Towarzystwa Szkoły Ludowej z 1 grudnia 1907 r. o 25 biletów do Kościoła Mariackiego dla członków prezydium ZG i reprezentacji kół miejscowych

44. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
List kondolencyjny z 30 listopada 1907 r. do prezydenta Krakowa od Wydziału Klubu Prawników i Koła Artystyczno-Literackiego w Krakowie

45. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 17,5x22 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Telegram kondolencyjny biskupa Władysława Bandurskiego ze Lwowa

46. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 17,5x22 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Telegram Teatru Miejskiego we Lwowie, potwierdzający udział w pogrzebie Stanisława Wyspiańskiego

47. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 17,5x22 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Telegram kondolencyjny redakcji „Kuriera Lwowskiego"

48. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 17,5x22 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Telegram literatów polskich (Micińskiego, Przesmyckiego, Reymonta, Żeromskiego i in.), zgłaszający udział w pogrzebie Stanisława Wyspiańskiego

49. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 17,5x22 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Telegram kondolencyjny Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie

50. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 17,5x22 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Telegram kondolencyjny dziennikarzy i literatów z Poznania

51. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 26,4x20,8 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Telegram kondolencyjny Koła Polskiego w parlamencie w Berlinie z 1 grudnia 1907 r.

52. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 18,2x11 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Kondolencje na ręce Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych od Narodowej Organizacji Młodzieży w Kielcach, z dnia 30 listopada 1907 r.

53. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 17,5x22 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Telegram kondolencyjny Polskiej Młodzieży Postępowej w Zurychu

54. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, karta z winietą Towarzystwa Szkoły Ludowej, wym. 19,2x23,8 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Telegram kondolencyjny z 3 grudnia 1907 r. od Czytelni Polskiej w Kołomyi

55. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 17,5x22 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Telegram kondolencyjny zesłańców z guberni Wołogda w Rosji

56. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 17,4x11,2 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Kondolencje Jakuba Bojki, działacza ruchu ludowego, z dnia 1 grudnia 1907 r.

57. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, karta z winietą z wizerunkiem Tadeusza Kościuszki, wym. 19,2x23,8 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 13
Kondolencje Jerzego Hulewicza z Mielęcina w Wielkim Księstwie Poznańskim z 30 listopada 1907 r., złożone na ręce profesorów Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie

58. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Druk, wym. 39,5x24,3 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 13
Porządek pochodu na pogrzebie Stanisława Wyspiańskiego w dniu 2 grudnia 1907 r.

59. Kondukt pogrzebowy w drodze do Krypty Zasłużonych na Skałce
b.a., 1907
fotografia czarno-biała naklejona na tekturę, wym. 19,8x25,9 cm
APKr, Zbiór Fotograficzny, sygn. A V/811
Kondukt w Rynku z duchowieństwem i trumną na rydwanie

60. Kondukt pogrzebowy w drodze do Krypty Zasłużonych na Skałce
b.a., 1907
fotografia czarno-biała, wym.16x22,8 cm
APKr, Zbiór Fotograficzny, sygn. A IV/288
Rydwan wiozący trumnę.

61. Kondukt pogrzebowy w drodze do Krypty Zasłużonych na Skałce
b.a., 1907
fotografia czarno-biała, wym.16,2x22,5 cm
APKr, Zbiór Fotograficzny, sygn. A IV/285
Powóz z wieńcami.

62. Kondukt pogrzebowy w drodze do Krypty Zasłużonych na Skałce
b.a., 1907
fotografia czarno-biała, wym.15,4x22,1 cm
APKr, Zbiór Fotograficzny, sygn. A IV/286
Delegacje uczestniczące w pogrzebie

63. Kondukt pogrzebowy w drodze do Krypty Zasłużonych na Skałce
b.a., 1907
fotografia czarno-biała, wym. 15,9x22,1 cm
APKr, Zbiór Fotograficzny, sygn. A IV/287
Delegacje uczestniczące w pogrzebie

64. Sarkofag Stanisława Wyspiańskiego w krypcie zasłużonych kościoła św. Michała Archanioła i Stanisława Biskupa Męczennika na Skałce
Agencja Fotograficzna „Światowida", 1927
fotografia czarno-biała, wym. 16,8x12 cm
APKr, Zbiór Fotograficzny, sygn. A III/1019

65. Sarkofag Stanisława Wyspiańskiego w krypcie zasłużonych na Skałce
b.a., b.d.
fotografia czarno-biała, wym. 9,4x6,5 cm
APKr, Zbiór Fotograficzny, sygn. A I/363

66. Dziennik Aleksandry Czechówny
1907-1909
Zeszyt, wym. 20,7x16,8 cm
APKr, sygn. IT 428/34
Zapiski o Stanisławie Wyspiańskim w dniu jego pogrzebu 2 grudnia 1907 r.

67. Kronika drukowana Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa
1904-1908
Księga, opr. płótno zielone, wym. 34x21 cm
APKr, Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, sygn. TMK 46
Wycinki z prasy krakowskiej, dotyczące śmierci i pogrzebu Stanisława Wyspiańskiego

68. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 13
Zlecenie dla kasy miejskiej z 6 grudnia 1907 r. o pokrycie rachunku Urzędu Parafialnego NMP w Krakowie za nabożeństwo żałobne i udział w pogrzebie Stanisława Wyspiańskiego

69. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 33,8x20,8 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 13
Zlecenie dla kasy miejskiej z 30 listopada 1907 r. o wypłacenie Aleksandrowi Szafrańskiemu kwoty 1000 koron zaliczki na koszty pogrzebu

70. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 34x20,8 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 13
Pismo prezydenta Krakowa z 14 stycznia 1908 r. do kasy miejskiej o pokrycie rachunków za pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego

71. Pogrzeb Stanisława Wyspiańskiego
1907-1908
Akta luźne, wym. 33,8x20,8 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 13
Zlecenie dla kasy miejskiej z 16 grudnia 1907 r. o wypłacenie Wilhelmowi Fenzowi 1150 koron za szarfy i kokardy na pogrzeb

72. Odezwa Komitetu dla Uczczenia Pamięci Stanisława Wyspiańskiego z 4 grudnia 1907 r.
1907
Druk, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 6

ROCZNICE i OBCHODY

15-LECIE ŚMIERCI

73. Portret Stanisława Wyspiańskiego
Jan Augustyn (1861-1934), 1922
Papier; kolaż: akwarela, ołówek, piórko, tusz, wym. 32x24,4 cm
APKr, Zbiór Jana Augustyna, sygn. JA 473
Portret Stanisława Wyspiańskiego wykonany przez Jana Augustyna w oparciu o jeden z portretów artysty

74. „Stanisław Wyspiański, jako pierwszy budowniczy, dzisiejszej odrodzonej Polski"
Jan Augustyn, b.d. [1922]
Karton; akwarela, piórko; wym. 51x36,6 cm
APKr, Zbiór Jana Augustyna, sygn. JA 473
Trzy akwarele (alegoria Ojczyzny w niewoli, Orzeł, Sarkofag Stanisława Wyspiańskiego w krypcie zasłużonych w kościele na Skałce) z komentarzem Jana Augustyna o roli i twórczości Stanisława Wyspiańskiego w zrywie do wolności pod dowództwem Józefa Piłsudskiego

20-LECIE ŚMIERCI

75. Obchody 20-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1927
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 14
Posiedzenie Komitetu Obywatelskiego dla uczczenia dwudziestolecia zgonu Stanisława Wyspiańskiego w dniu 9 listopada 1927 r.

76. Obchody 20-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1927
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 14
Posiedzenie Komitetu Obywatelskiego ścisłego dla uczczenia dwudziestolecia zgonu Stanisława Wyspiańskiego w dniu 14 listopada 1927 r.

77. Obchody 20-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1927
Akta luźne, wym. 35,5x22,2 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 14
Program uroczystości dwudziestolecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie

78. Obchody 20-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1927
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 14
Posiedzenie Komitetu Obywatelskiego ścisłego dla uczczenia

dwudziestolecia zgonu Stanisława Wyspiańskiego w dniu 25 listopada 1927 r., na którym uchwalono tekst odezwy „Do Rodaków". Projekt odezwy dołączony

79. Obchody 20-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1927
Akta luźne, wym. 92x62 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 14
Drukowana odezwa Komitetu Obywatelskiego „Do Rodaków" w sprawie zbiórki pieniężnej na realizację witraży Wyspiańskiego w Katedrze Wawelskiej i budowę pomnika Wyspiańskiego

80. Stanisław Estreicher, Przemówienie na Akademii w dniu 26 listopada 1927 w dwudziestą rocznicę śmierci Stanisława Wyspiańskiego
Kraków 1927
Druk, 12 stron, wym. 17,5x12,4 cm
APKr, Zbiór Jana Augustyna, sygn. JA 472

81. Obchody 20-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1927
Akta luźne, wym. 48x53 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 14
Klepsydra z zawiadomieniem o Mszy świętej za duszę Stanisława Wyspiańskiego w kościele oo. Franciszkanów w dniu 28 listopada 1927 r.

82. Obchody 20-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego.
b.a., 1927
Fotografia czarno-biała, wym. 11,6x17,4 cm
APKr, Zbiór Fotograficzny, sygn. A III/361
Uroczysta akademia w dn. 3 grudnia 1927 r. w Pałacu Sztuki w Krakowie. Projekt dekoracji Jana Hrynkowskiego z wykorzystaniem elementów dekoracji tzw. „Świetlicy bolesławowskiej" Towarzystwa Artystów Plastyków „Sztuka", urządzonej w 1904 r. przez Stanisława Wyspiańskiego w Pałacu Sztuki w Krakowie

25-LECIE ŚMIERCI

83. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932-1933
Akta luźne, wym. 29,8x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 21
Skład Komitetu Obchodu 25 rocznicy śmierci Stanisława Wyspiańskiego

84. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Akta luźne, wym. 29x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 21
Zgoda Marszałka Józefa Piłsudskiego na objęcie protektoratu nad obchodem 25-lecia zgonu Stanisława Wyspiańskiego

85. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 21
Sprawozdanie z posiedzenia Komitetu Obywatelskiego Ściślejszego obchodu ku czci Stanisława Wyspiańskiego w dniu 18 lipca 1932 r.

86. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 25
Program obchodów 25 rocznicy zgonu Stanisława Wyspiańskiego 24-28 listopada 1932

87. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 22
Wykaz miast polskich, które zgłosiły swój udział w obchodach rocznicowych

88. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 23
Program kolejności delegacji stowarzyszeń, szkół itp. w pochodzie rocznicowym

89. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, karton, wym. 11x14 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 29
Zaproszenie prezydenta Krakowa Władysława Beliny-Prażmowskiego na uroczyste posiedzenie rady miejskiej w budynku magistratu w dniu 27 listopada 1932 r.

90. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Akta luźne, wym. 17x22 cm i 20,5x23 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 24
Telegramy z wyrazami hołdu dla Stanisława Wyspiańskiego od Towarzystwa Polsko-Jugosłowiańskiego i miast: Cieszyna, Grodna, Lwowa, Łucka, Mławy, Płocka, Równego, Sandomierza, Sokala, Stanisławowa, Zbaraża, Żółkwi

91. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 21
Zezwolenie prezydenta m. Krakowa z dnia 22 listopada 1932 r. na pochód z pochodniami ulicami Krakowa na Skałkę do sarkofagu Wyspiańskiego

92. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 25
Przemówienie prezydenta m. Krakowa z okazji rocznicy śmierci Stanisława Wyspiańskiego 27 listopada 1932 r.

93. Afisz z programem obchodów 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, wym. 79x108 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 28
Program uroczystości obchodów 25-lecia zgonu Stanisława Wyspiańskiego 24-28 listopada 1932 r.

94. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932-1933
Akta luźne, wym. 34x20 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 18
Sprawozdanie z posiedzenia likwidacyjnego Komitetu Obchodów 25-lecia zgonu Stanisława Wyspiańskiego w dniu 17 lutego 1933 r.

95. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, karton, wym. 8x14 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 29
Karta wstępu na Mszę Świętą za duszę Stanisława Wyspiańskiego w kościele na Skałce w dniu 28 listopada 1932 r.

96. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, karton, wym. 8x14 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 29
Karta wstępu na odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci Stanisława Wyspiańskiego na kamienicy przy Placu Mariackim 9 w dniu 27 listopada 1932 r.

97. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, karton, wym. 8x14 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 29
Karty wstępu na misterium i Mszę Świętą za duszę Stanisława Wyspiańskiego w bazylice oo. Franciszkanów w dniach 24 i 26 listopada 1932 r.

98. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, kartony, wym. 9,5x14 cm i 23x15 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 29
Karta wstępu na poranek poświęcony pamięci Wyspiańskiego, urządzony staraniem Komisji Kulturalno-Oświatowej Drukarzy Krakowskich w dniu 20 listopada 1932 r. (dołączony program)

99. Afisz z uroczystości obchodów 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, wym. 95x62 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 28
Komitet Obchodu 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego (sekcja literacka) zaprasza na wykłady o Wyspiańskim w dniach 8-24 listopada 1932 r. w sali Muzeum Przemysłowego

100. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, wym. 26x20,5 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 30
„Stanisławowi Wyspiańskiemu, wieszczowi niepodległej Polski w 25-lecie zgonu w hołdzie – młodzież...". Na 1. stronie rysunek Stanisława Wyspiańskiego: kwiat mlecza, na 3. stronie jego autoportret

101. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, karton, wym. 15,4x10 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 29
Zaproszenie na wystawę druków i książek Stanisława Wyspiańskiego w Muzeum Przemysłu Artystycznego w dniu 27 listopada 1932 r. Na okładce wielobarwny rysunek Stanisława Wyspiańskiego: róża

102. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 21
Zaproszenie dla wojewody krakowskiego na uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej Wyspiańskiego dłuta Karola Hukana na kamienicy przy Placu Mariackim 9 w dniu 27 listopada 1932 r.

103. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, karton, wym. 15,3x12 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 29
Zaproszenie dla Ludwika Strojka na uroczyste otwarcie wystawy dzieł Stanisława Wyspiańskiego z dnia 26 listopada 1932 r. Na okładce rysunek Stanisława Wyspiańskiego: kwiat mlecza

104. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, papier czerpany, wym. 15x9,5 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 29
Zaproszenie dla Adama Chmiela na obchód w dniu 26 listopada 1932 r. poświęcony pamięci Stanisława Wyspiańskiego, profesora Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, w 25 rocznicę śmierci. Na okładce inicjały Stanisława Wyspiańskiego

105. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, karton, wym. 15x10,2 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 29
Zaproszenie Komitetu Obchodu na uroczystości ku czci Stanisława Wyspiańskiego w dniach 24-28 listopada 1932. Na okładce rysunek Stanisława Wyspiańskiego: róża

106. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, karton, wym. 11,8x17,5 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 29
Zaproszenie na przedstawienie „Wesela" w Teatrze Narodowym w Warszawie, zorganizowane przez Stołeczny Okręgowy Związek Legionistów Polskich w dniu 3 grudnia 1932 r.

107. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, karton, wym. 12x30 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 29
Zaproszenie na uroczystość poświęconą 25 rocznicy śmierci Stanisława Wyspiańskiego na uniwersytecie w Pradze w dniu 3 grudnia 1932 r.

108. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Akta luźne, wym. 29x22,8 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 29
Zaproszenie na udział w obchodach 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego

109. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, karton, wym. 10,8x14,5 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 29
Zaproszenie prezydenta Krakowa Władysława Beliny-Prażmowskiego na uroczyste śniadanie w Pałacu Larischa w dniu 27 listopada 1932 r.

110. Afisz z uroczystości obchodów 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, wym. 69x99 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 28/1,
Wystawa dzieł Stanisława Wyspiańskiego wydanych w druku i w książce w Muzeum Przemysłowym w Krakowie od 27 listopada do 12 grudnia 1932 r.

111. Afisz teatralny z uroczystości obchodów 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
1932
Druk, papier, wym. 31,4x47 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 29
Afisz Krakowskiego Teatru Żydowskiego, informujący o uroczystym przedstawieniu sztuk Stanisława Wyspiańskiego „Daniel" i „Sędziowie" w dniu 28 listopada 1932 r.

112. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
Kraków 1932
Druk
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 30
„Sztuki Piękne" r. VIII, 11 listopada 1932 r.

113. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
Kraków 1932
Druk
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 30
„Rzeczy Piękne" nr 1-12, grudzień 1932 r.

114. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
Kraków 1932
Druk
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 30
„Jednodniówka poświęcona Stanisławowi Wyspiańskiemu w 25 rocznicę śmierci 1907-1932. Kraków, listopad 1932". Na okładce rysunek Stanisława Wyspiańskiego: liść i kwiat kasztanowca

115. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
Kraków 1932
Druk
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 31
Dodatek specjalny do numeru 328 „Kuriera Warszawskiego" z dnia 27 listopada 1932 r.

116. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
Kraków 1932
Druk
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 31
„Wiadomości Literackie" nr 50 z 27 listopada 1932 r.

117. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
Kraków 1932
Druki
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 31
„Ilustrowany Kurier Codzienny" nr 330 wraz z „Dodatkiem Literacko-Naukowym" z 28 listopada 1932 r., nr 331 z 29 listopada 1932 r., nr 332 z 30 listopada 1932 r.

118. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
Kraków 1932
Druk
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 30
"Gazeta Literacka" nr 3, grudzień 1932 r.

119. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
Kraków 1932
Druk
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 31
„Światowid" nr 48 z dnia 26 listopada 1932 r.

120. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
Warszawa 1932
Druk
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 31
"Gazeta Polska" nr 329 z dnia 27 listopada 1932 r.

121. Obchody 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego
Kraków 1932
Druk
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 31
„Czas" nr 273 z 27 listopada 1932 r.

MALARSTWO

122. Wnętrze kościoła Mariackiego po restauracji
b.a. [zakład Ignacego Kriegera], b.d. [1891-1898]
Fotografia czarno-biała naklejona na tekturze, wym. 26,4x20,3 cm
APKr, Zbiór Fotograficzny, sygn. A V/951
Wnętrze kościoła po gruntownej restauracji przeprowadzonej w latach 1889-1891 pod kierunkiem Tadeusza Stryjeńskiego, z polichromią wnętrza wykonaną przez Jana Matejkę przy współudziale Józefa Mehoffera, Stanisława Wyspiańskiego i innych

123. Fragment płd. ściany prezbiterium kościoła Mariackiego podczas restauracji
b.a. [zakład Juliusza Miena], b.d. [1889]
Fotografia w sepii naklejona na karton, wym.22,8x17,4 cm
APKr, Zbiór Fotograficzny, sygn. A V/329
Fragment polichromii na płd. ścianie prezbiterium. Po lewej: pieczęć mniejszą miasta Krakowa, po prawej: godło cechu kuszników. Poniżej wersy antyfony Salve Regina, częściowo zasłonięte kartonem z wzorami herbów. U dołu widoczna podłoga rusztowania

124. Witraże w klasztorze oo. Dominikanów
Stanisław Wyspiański, 1896
Papier czerpany, 2 karty, wym. 41,5x33,7 cm i 21x33,7 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 1
Rysunki odręczne Stanisława Wyspiańskiego z planem rozmieszczenia rekonstruowanych witraży w krużgankach klasztoru i z obliczeniami wymiarów szyb witrażowych

125. Kościół Św. Krzyża w czasie restauracji w 1896 r.
Rysunek wykonany przez Stanisława Wyspiańskiego.
fot. Stanisław Kolowiec, b.d.
Fotografia czarno-biała, wym. 12x13,9 cm
APKr, Zbiór Fotograficzny, sygn. A III/413

126. Ecce Homo z początku XVI w. Fragment polichromii z kościoła św. Krzyża w Krakowie
Stanisław Wyspiański, 1896
Pastel na papierze podklejonym płótnem, wym. 88x92 cm
APKr, nr inw. Dz. IX, cz. 02
Rysunek Stanisława Wyspiańskiego z czasów restauracji kościoła św. Krzyża

127. Ukrzyżowanie z początku XVI w. Fragment polichromii z kościoła św. Krzyża w Krakowie
Stanisław Wyspiański, 1896
Pastel na papierze podklejonym płótnem, wym. 88,5x97 cm
APKr, nr inw. Dz. IX, cz. 03
Rysunek Stanisława Wyspiańskiego z czasów restauracji kościoła św. Krzyża

128. Fryz z początku XVI w.: 1. Zdjęcie z Krzyża, 2. Złożenie do Grobu, 3. Zmartwychwstanie. Fragment polichromii z kościoła św. Krzyża w Krakowie
Stanisław Wyspiański, 1896
Pastel na papierze podklejonym płótnem, wym. 80,5x320 cm
APKr, nr inw. Dz. IX, cz. 05
Rysunek Stanisława Wyspiańskiego z czasów restauracji kościoła św. Krzyża

129. „Speculum peccatoris" z XVI w. Fragment polichromii z kościoła św. Krzyża w Krakowie, umieszczony w jednej z lunet nawy głównej.
Karton z przerysem wykonanym przez Stanisława Wyspiańskiego w 1896 r.
fot. Ignacy Krieger, 1897
Fotografia w sepii naklejona na tekturze, wym. 12,9x9,2 cm
APKr, Zbiór Fotograficzny, sygn. A IV/196

130. Św. Maria Magdalena z XVII w. Fragment polichromii z kościoła św. Krzyża w Krakowie
Stanisław Wyspiański, 1896
Pastel na papierze podklejonym płótnem, wym. 72,5x57 cm
APKr, nr inw. Dz. IX, cz. 04
Rysunek Stanisława Wyspiańskiego z czasów restauracji kościoła św. Krzyża. Oryginalny fresk nie istnieje

131. Witraż Św. Franciszka w prezbiterium kościoła OO. Franciszkanów, według projektu Stanisława Wyspiańskiego
fot. Stanisław Kolowiec, 1935 (?)
Fotografia czarno-biała, wym.17,6x6,2 cm
APKr, Zbiór Fotograficzny, sygn. A III/136
Witraż zaprojektowany w 1897 r.

132. Witraż Bł. Salomei w prezbiterium kościoła OO. Franciszkanów, według projektu Stanisława Wyspiańskiego
fot. Stanisław Kolowiec, 1935 (?)
Fotografia czarno-biała, wym.17,6x6,2 cm
APKr, Zbiór Fotograficzny, sygn. A III/137
Witraż zaprojektowany w 1897 r.

133. Portret Adama Chmiela
Stanisław Wyspiański, 1901
Kredka na papierze, opr. w ramy, wym. 35x47,5 cm
APKr, sygn. M 1358

134. Portret Adama Chmiela
Pastel wykonany w 1904 r.(?) przez Stanisława Wyspiańskiego.
b.a., b.d.
Fotografia czarno-biała, wym.11,1x14,7 cm
APKr, Zbiór Fotograficzny, sygn. A II/527

135. Przerys pieczęci miasta Bielska
Stanisław Wyspiański, 1904
Papier naklejony na karton; ołówek, wym. 21x17 cm
APKr, Zbiór Ikonograficzny, sygn. B II-203

136. Wykaz dzieł malarskich i bibliotecznych Stanisława Wyspiańskiego, spisanych w Węgrzcach po jego śmierci
1907
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 9
Spis rękopisów, dzieł malarskich i rysunków Stanisława Wyspiańskiego, sporządzony przez Adama Chmiela i Józefa Skąpskiego w Węgrzcach w dniach 4 i 7 grudnia 1907 r.

137. Listy i akta dot. opieki nad spuścizną literacką i artystyczną Stanisława Wyspiańskiego, sprawowaną przez Adama Chmiela
1907-1929
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 6
Wykaz fotografii dzieł malarskich Stanisława Wyspiańskiego, przejętych przez Józefa Mehoffera z 1908 r.

138. Spis dzieł Wyspiańskiego w zbiorze Włodzimierza Żuławskiego
1929-1930
Akta luźne, wym. 29,7x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 9
Spis dzieł Stanisława Wyspiańskiego ze zbioru Włodzimierza Żuławskiego, z wyceną do zakupu przez Fundusz Kultury Narodowej dla Muzeum Narodowego w Krakowie z 1930 r.

139. Kwity i rachunki sum wypłacanych spadkobiercom Stanisława Wyspiańskiego za sprzedane szkice i rysunki, prawa reprodukcji jego dzieł malarskich i druku dzieł literackich
1908 - 1917
Akta luźne, wym. 16,8x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 7
Rachunek za sprzedaż portretu Franciszka Wyspiańskiego w 1911 r.

140. Kwity i rachunki sum wypłacanych spadkobiercom Stanisława Wyspiańskiego za sprzedane szkice i rysunki, prawa reprodukcji jego dzieł malarskich i druku dzieł literackich
1908-1917
Akta luźne, wym. 17x11 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 7
Rachunek za prawo reprodukcji portretu Stanisława Wyspiańskiego w 1909 r.

141. Kwity i rachunki sum wypłacanych spadkobiercom Stanisława Wyspiańskiego za sprzedane szkice i rysunki, prawa reprodukcji jego dzieł malarskich i druku dzieł literackich
1908-1917
Akta luźne, wym. 10,5x17 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 7
Rachunek za prawo reprodukcji witraża „Kazimierz Wielki" w czasopiśmie francuskim w 1912 r.

142. Kwity i rachunki sum wypłacanych spadkobiercom Stanisława Wyspiańskiego za sprzedane szkice i rysunki, prawa reprodukcji jego dzieł malarskich i druku dzieł literackich
1908-1917
Akta luźne, wym. 21x17 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 7
Rachunek za wypożyczenie kliszy cynkotypowej, za sprzedaż pasteli i rysunków, za druk „Królowej Korony Polskiej" w 1908 r.

TWÓRCZOŚĆ DRAMATYCZNA

143. Afisz teatralny
Kraków, 1898
Papier, wym. 35,3x25,6 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 47
Afisz premiery dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Warszawianka" w dniu 26 listopada 1898 r.

144. Afisz teatralny
Kraków, 1903
Papier, wym. 35,8x24,9 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 49
Afisz dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Warszawianka", granego 21 stycznia 1903 r., z gościnnym występem Heleny Modrzejewskiej

145. Afisz teatralny
Kraków, 1899
Papier, wym. 35,3x25 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 47
Afisz premiery sztuki Stanisława Wyspiańskiego „Lelewel" w dniu 23 maja 1899 r.

146. Afisz teatralny
Kraków, 1901
Papier, wym. 35,3x25 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 48
Afisz prapremiery dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Wesele" w dniu 16 marca 1901 r.

147. Afisz teatralny
Kraków, 1901
Papier, wym. 35,8x24,8 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 48
Afisz dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Wesele", granego po raz drugi w dniu 17 marca 1901 r.

148. Afisz teatralny
Kraków, 1901
Papier, wym. 35,8x25 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 48
Afisz dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Wesele", granego po raz trzeci w dniu 19 marca 1901 r.

149. Afisz teatralny
Kraków, 1901
Papier, wym. 35,8x25 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 48
Afisz dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Wesele", granego po raz dwudziesty w dniu 27 czerwca 1901 r.

150. Afisz teatralny
Kraków, 1907
Papier, wym. 36x24,2 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 50
Afisz dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Wesele", granego w dniu 4 marca 1907 r., z którego dochód przeznaczono dla Towarzystwa Niosącego Pomoc Sierotom po Funkcjonariuszach Kolejowych

151. Afisz teatralny
Kraków, 1907
Papier, wym. 36x24,5 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 50
Afisz dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Wesele", granego po raz siedemdziesiąty w dniu 31 sierpnia 1907 r.

152. Andrzej Mielewski w dramacie Stanisława Wyspiańskiego „Wesele"
fot. Zakład Artystyczno-Fotograficzny Juliusza Miena; b.d.
Fotografia czarno-biała naklejona na tekturę, wym. 17,7x9,2 cm
APKr, Zbiór teatraliów, sygn. TT 22
Andrzej Mielewski w roli drużby Jaśka

153. Dziennik Aleksandry Czechówny
1901-1902
Zeszyt, wym. 20,7x16 cm
APKr, sygn. IT 428/31
Uwagi Aleksandry Czechówny na temat dramatu „Wesele"

154. Afisz teatralny
Kraków, 1903
Papier, wym. 36,1x24,9 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 49
Afisz premiery dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Wyzwolenie" w dniu 28 lutego 1903 r.

155. Afisz teatralny
Kraków, 1903
Papier, wym. 36,1x24,9 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 49
Afisz tragedii Stanisława Wyspiańskiego „Protesilaos i Laodamia, granej razem z tragedią Sofoklesa „Antygoną" w dniach 25, 26 i 28 kwietnia 1903 r.; w sztukach gościnnie wystąpiła Helena Modrzejewska

156. Afisz teatralny
Kraków, 1903
Papier, wym. 36,1x24,6 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 49
Afisz tragedii Stanisława Wyspiańskiego „Protesilaos i Laodamia", granej razem z tragedią Sofoklesa „Antygoną" w dniu 28 kwietnia 1903 r. odbył się pożegnalny występ Heleny Modrzejewskiej

157. Helena Modrzejewska w sztuce Stanisława Wyspiańskiego „Protesilas i Laodamia".
b.a., 1903
Fotografia czarno-biała naklejona na tekturę, wym. 17,3x12,1 cm
APKr, Zbiór teatraliów, sygn. TT 22
Zdjęcie przedstawia śmierć Laodamii, granej przez Helenę Modrzejewską podczas gościnnego występu w dniu 25 kwietnia 1903 r. w Krakowie

158. Afisz teatralny
Kraków, 1903
Papier, wym. 36,1x24,9 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 49
Afisz tragedii Stanisława Wyspiańskiego „Protesilaos i Laodamia", granej w dniu 23 maja 1903 r. razem z komedią Aleksandra Fredry „Pan Benet"; w roli Laodamii Stanisława Wysocka

159. Afisz teatralny
Kraków, 1903
Papier, wym. 36,1x25 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 49
Afisz premiery dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Bolesław Śmiały" w dniu 7 maja 1903 r.

160. Afisze teatralne
Kraków, 1903
Papier, wym. 36,1x24,6 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 49
Afisze dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Bolesław Śmiały", granego po raz drugi i trzeci w dniach 8 i 9 maja 1903 r.

161. „Bolesław Śmiały" Stanisława Wyspiańskiego. Scenariusz opracowany przez Józefa Sosnowskiego
1932
Księga, opr. szare płótno z grzbietem skórzanym, wym. 22x34,5 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 4
Widok księgi z zewnątrz

162. „Bolesław Śmiały" Stanisława Wyspiańskiego. Scenariusz opracowany przez Józefa Sosnowskiego
1932
Karta scenariusza, wym. 21x34 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 4

Kilka słów Józefa Sosnowskiego o pracy nad scenariuszem „Bolesława Śmiałego”

163. „Bolesław Śmiały” Stanisława Wyspiańskiego. Scenariusz opracowany przez Józefa Sosnowskiego
1932
Papier wklejony do księgi, wym. 35x6,4 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 4
Notatka odręczna Józefa Sosnowskiego o rozmowie ze Stanisławem Wyspiańskim w garderobie teatralnej w czasie próby „Bolesława Śmiałego” w 1903 r.

164. „Bolesław Śmiały” Stanisława Wyspiańskiego. Scenariusz opracował Józef Sosnowski
1932
Fotografia wklejona do księgi, wym. 10x15 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 4
Fotografia akwareli Stanisława Wyspiańskiego, przedstawiającej Józefa Sosnowskiego w roli Bolesława Śmiałego w 1903 r.

165. Składki zebrane na zakup 3 foteli ze „Świetlicy bolesławowskiej” dla Muzeum Narodowego w Krakowie, z inicjatywy Wandy Rundo
1912
Akta luźne, wym. 33x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 10
Arkusz składkowy ze wstępem Wandy Rundo

166. Oprawa muzyczna do „Nocy Listopadowej” Stanisław Wyspiański, 1904
2 karty, papier, wym. 29,5x21 cm i 34x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 3
Objaśnienia Stanisława Wyspiańskiego dotyczące oprawy muzycznej w spektaklu „Nocy Listopadowej”

167. Sztuka Stanisława Wyspiańskiego „Powrót Odysa”
b.a, b.d.
Fotografia czarno-biała naklejona na karton, wym. 12,6x22,2 cm
APKr, Zbiór teatraliów, sygn. TT 6
Scena z II aktu

168. Sztuka Stanisława Wyspiańskiego „Powrót Odysa”
b.a, b.d.
Fotografia czarno-biała naklejona na karton, wym. 15,6x20,7 cm
APKr, Zbiór teatraliów, sygn. TT 6
Scena z III aktu

169. Afisz teatralny
Kraków, 1907
Papier, wym. 36,2x24,7 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 50
Afisz premiery tragedii Pierre Corneille'a „Cyd” w dniu 26 października 1907 r., w tłumaczeniu i adaptacji Stanisława Wyspiańskiego

170. Afisz artystycznego wieczoru
Kraków, 1903
Papier, wym. 35,4x25 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 49
Afisz artystycznego wieczoru poświęconego Janowi Matejce urządzonego w dniu 14 grudnia 1903 r. staraniem Towarzystwa Bratniej Pomocy Uczniów Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, z którego dochód przeznaczono na budowę pomnika artysty. Jednym z punktów programu była deklamacja fragmentu „Kazimierza Wielkiego” Stanisława Wyspiańskiego, w wykonaniu Michała Tarasiewicza

171. Listy Adama Chmiela do Stanisława Wyspiańskiego
1904
Akta luźne, wym. 17,6x11,2,cm + 22,4x17,6
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 2
Listy z Zakopanego i Krakowa od Adama Chmiela do Stanisława Wyspiańskiego z 25 marca-14 grudnia 1904 r.

172. Karta pocztowa z winietą Bramy Sławkowskiej
1904
Papier czerpany, wym. 9,2x14 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 2
Kartka z Zakopanego od Adama Chmiela do Stanisława Wyspiańskiego z dnia 18 marca 1904 r.

173. Karta pocztowa z fotografią Sali Średniowiecznej Muzeum Narodowego w Krakowie
1904
Karton, wym. 14x9 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 2
Kartka z Krakowa od Adama Chmiela do Stanisława Wyspiańskiego z dnia 17 czerwca 1904 r.

174. Karta pocztowa z reprodukcją grafiki Grottgera „Znak" z cyklu „Lituania"
1904
Karton wym. 14x9 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim,
sygn. StW 2
Kartka z Zakopanego od Adama Chmiela do Stanisława Wyspiańskiego z dnia 20 lipca 1904 r.

175. Listy Stanisława Wyspiańskiego do Adama Chmiela
1904 [1951]
Akta luźne, odpisy sporządzone w 1951 r., wym. 30x21 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 2
Listy Stanisława Wyspiańskiego do Adama Chmiela z 2 kwietnia i 20 sierpnia 1904 r.

176. Notatki Adama Chmiela dotyczących spotkań ze Stanisławem Wyspiańskim
1901-1904 [1951]
Akta luźne, odpisy sporządzone w 1951 r., wym. 30x21 cm

APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 2
Spotkania w domu Adama Chmiela przy ul. Floriańskiej w Krakowie

177. Korespondencja w sprawie wydania zbiorowego dzieł literackich Wyspiańskiego w wydawnictwie „Biblioteka Polska" 1921-1925
Akta luźne, wym. 28,3x22 cm
APKr, Akta związane ze Stanisławem Wyspiańskim, sygn. StW 8
List Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska" w sprawie wydania zbiorowego dzieł Stanisława Wyspiańskiego z 1921 r.

178. Karta wstępu na jubileusz 75-lecia Teatru im. J. Słowackiego
Kraków, 1969
Papier tłoczony, wym. 8x11,4 cm
APKr, Zbiór teatraliów, sygn. TT 7
Karta wstępu na premierę dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Wesele" w dniu 27 marca 1969 r. w ramach obchodów 75-lecia Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie

179. Zaproszenie na jubileusz 75-lecia Teatru im. J. Słowackiego
Kraków, 1969
Papier tłoczony, wym. 34,1x36,1 cm
APKr, Zbiór teatraliów, sygn. TT 7
Zaproszenie na przedstawienia dramatów Stanisława Wyspiańskiego: „Powrót Odysa" w dniu 26 marca 1969 r. i „Wesele" w dniu 27 marca 1969 r., w ramach obchodów 75-lecia Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie. Do Zaproszenia dołączono reprodukcje afiszów premier teatralnych obu sztuk z 1893 r. i 1901 r.

180. Afisz teatralny
Kraków, 1973
Papier, wym. 67,7x99,4 cm
APKr, Zbiór plakatów, afiszy, programów i druków ulotnych filharmonii, teatrów oraz innych instytucji krakowskich, teka nr VA – Teatr, sygn. 105
Afisz Teatru im. J. Słowackiego dramatu Stanisława *Wyspiańskiego „Wesele", z wykorzystaniem reprodukcji afisza z 1900 r.*

181. Plakat teatralny
Kraków 1973
Papier, wym. 50,9x83,3 cm
APKr, Zbiór plakatów, afiszy, programów i druków ulotnych filharmonii, teatrów oraz innych instytucji krakowskich, teka nr VA – Teatr, sygn. 104
Plakat Teatru im. J. Słowackiego dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Wesele", z wykorzystaniem reprodukcji rysunku Stanisława Wyspiańskiego

182. Afisz z programu teatralnego
Kraków, b.d.
Papier, wym. 61,5x23,7 cm
APKr, Zbiór plakatów, afiszy, programów i druków ulotnych filharmonii, teatrów oraz innych instytucji krakowskich, teka nr VA – Teatr, sygn. 93
Afisz premiery dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Wyzwolenie", w reżyserii Konrada Swinarskiego, w dniu 30 maja 1974 r. w Teatrze Starym im H. Modrzejewskiej w Krakowie

SZTUKA UŻYTKOWA

183. Afisz
Kraków, 1899
Papier, wym. 35,525 cm
APKr, Teatr Miejski w Krakowie, sygn. TM 47
Afisz informujący o odczycie Stanisława Przybyszewskiego pt. „Mistyka a Maeterlinck", z wykorzystaniem rysunku Stanisława Wyspiańskiego.

184. Projekt okładki „Rocznika Krakowskiego"
Stanisław Wyspiański,
1900
Papier czerpany; litografia kolorowa, wym. 31,4x23,4 cm
APKr, Zbiór Jana Augustyna, sygn. JA 470

185. Projekt okładki „Rocznika Krakowskiego"
Stanisław Wyspiański, 1900
Papier czerpany; litografia kolorowa, wym. 31x23,5 cm
APKr, Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, sygn. TMK 96

186. Projekt okładki „Iliady" Homera
Stanisław Wyspiański, 1903
Papier; druk kolorowy, wym. 31,4x25,6 cm
APKr, Zbiór Jana Augustyna, sygn. JA 470

187. Projekt okładki „Pieśni" Bolesława Raczyńskiego do słów Lucjana Rydla
Stanisław Wyspiański, 1903
Papier; druk kolorowy, wym. 35,2x27 cm
APKr, Zbiór Jana Augustyna, sygn. JA 470

188. Akta Konika Zwierzynieckiego
1891-1933
Poszyt, wym. 35x21 cm
APKr, Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, sygn. TMK 50
Informacja o projektowaniu przez Stanisława Wyspiańskiego i wykonaniu stroju lajkonika (7 kwiecień 1904 r.)

189. Akta Konika Zwierzynieckiego
1891-1933
Akta luźne, wym. 34x21 cm
APKr, Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, sygn. TMK 50
Prośba Towarzystwa Szkoły Ludowej do Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa z 1907 r. o możliwość skopiowania stroju lajkonika i o zgodę na wydrukowanie kartek z lajkonikiem do sprzedaży na cele TSL

190. Karta pocztowa z lajkonikiem
1891-1933
Fotografia kolorowa, wym. 15x11 cm
APKr, Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, sygn. TMK 50
Karta pocztowa autorstwa malarki Anny Gramatyki-Ostrowskiej w 1907 r.

191. Zydel drewniany w stylu góralskim, prawdopodobnie wg projektu Stanisława Wyspiańskiego. Na zaplecku herb miasta Kazimierza na podstawie pieczęci ławniczej z XIV wieku
Przełom XIX/XX w.

Summary

The aim of this brochure, prepared by the State Archive in Krakow upon the centenary of the death of Stanisław Wyspiański, is to acquaint readers, using various archival sources, with the life and activity of this genius of a painter, poet and dramatist. These archival materials can be divided into two groups: those concerning the average inhabitant of Krakow and secondly those closely connected with a particular individual, in this case Stanisław Wyspiański. The first group includes: Wyspiański's birth certificate from St Stephen's (*św. Szczepana*) parish, school files, files from the Nowodworski grammar school, census reports referring to the artist's domicile, City Council files (in which Wyspiański was active), files of the Krakow Heritage Society (*Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa*) of which he was a founder member, files of the City Theatre where he had applied for the post of director and finally, the artist's death certificate. The second group contains the materials collected by Adam Chmiel, the director of the Archive of Historical Records (*Archiwum Aktów Dawnych*) and a particular friend of Wyspiański's. Here, we can find a number of original works by the artist, such as the so-called 'świętokrzyskie' drawings on cardboard, made during the period of conservation of the Holy Cross Church in Krakow in 1896. These are 1:1 copies of the church polychrome. Only the pieces based on the Passion

series the 16th century and St Mary Magdalene series from the 17th century are preserved in the Archive, others having been transferred to the National Museum in Krakow. Among other works by Wyspiański within preservation are: Chmiel's portrait; plan of the layout of the stained glass windows in the Dominican friary cloister, hand made by the artist in 1896; the music programme for the intervals of *November Night* from 1904; Chmiel's letters to Wyspiański and notes on their daily meetings in Chmile's flat between 1901 and 1904, which are full of information about the artist's work on the dramas *Boleslaus the Bold* (*Bolesław Śmiały*) and *November Night*. The Archive also keeps files referring to Chmiel's care over Wyspiański literary and painting legacy and finally the materials concerning Stanisław Wyspiański's funeral and celebrations on the anniversaries of his death as well as photographs and theatre posters of Wyspiański's dramas performed during his lifetime, after his death and up until the present day.

Ilustracje

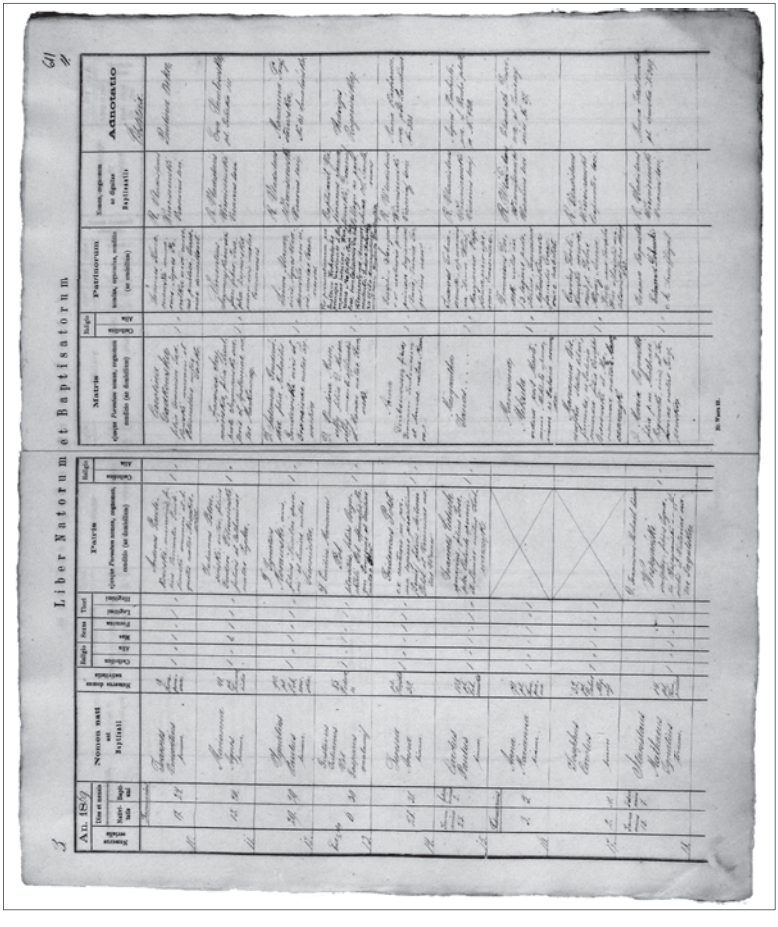

Przewodnik: nr 1

L. 30.

Wyspiański Stanisław, Mateusz, Ignacy (tr. im.), rel. rzym.-kat.,

urodzony

dnia 15. stycznia 1869 r. w Krakowie w pow. krakowskim,

ukończywszy w latach 1880–1887 kl. I–VIII. w c. k. gimnazyum św. Anny w Krakowie,

przystąpił do egzaminu dojrzałości przed podpisaną komisyą.

Na tej podstawie wydaje mu się następujące świadectwo:

Obyczaje zadowalniające.

Postęp w poszczególnych przedmiotach egzaminu:

Nauka religii zadowalniający.
Język łaciński dostateczny.
Język grecki dostateczny.
Język polski chwalebny.
Język ruski ———
Język niemiecki dostateczny; w wystawianiu mało wprawny.
Historya i geografia dostateczny.
Matematyka . . . . . zadowalniający.
Nauki przyrodnicze { a) historya naturalna dostateczny. b) fizyka dostateczny, ogólnej matematycznej braki.
Propedeutyka filozofii chwalebny.
Nauki nadobowiązkowe ———

Uchwała:

Dojrzały.

W Krakowie dnia 2. lipca 1887.

Świadectwo z allegatami otrzymałem
Stanisław Wyspiański.

Kraków dnia 17 października 1905. 267

Wielmożny Panie Prezydencie.

Podejmę z ramienia Miasta prowadzenie teatru na lat 3, z warunkiem przedłużenia na dalsze trzechlecie, za odnośną zgodą i uchwałą Rady, po trzech pierwszych latach.

1.) z pensyą roczną 6.000 Zlreńskich rocznie czyli 12.000 Koron.

2.) z urządzoną przezemnie administracyą, według mego własnego planu, zatwierdzoną przez szlusz prowniczą Gminy.

3.) z zupełnem kierownictwem niezależnem i pełną władzą we wszystkich sprawach dotyczących teatru.

4.) z obowiązkiem informowania Prezydium, względnie Rady, czy delegacyi Rady o sprawach repertuaru i potrzebach repertuaru.

5.) z obowiązkiem stworzenia repertuaru, odpowiadającego stanowisku i godności Miasta; z obowiązkiem stworzenia majątku stałego Gminy w sztukach wyposażonych w dekoracye, kostyumy, i księgi reżyserskie i bibliotekę, ku czemu oddaję mój talent.

6.) celem stworzenia stylu sceny i teatru, któryby był świadectwem kultury Miasta.

Stanisław Wyspiański

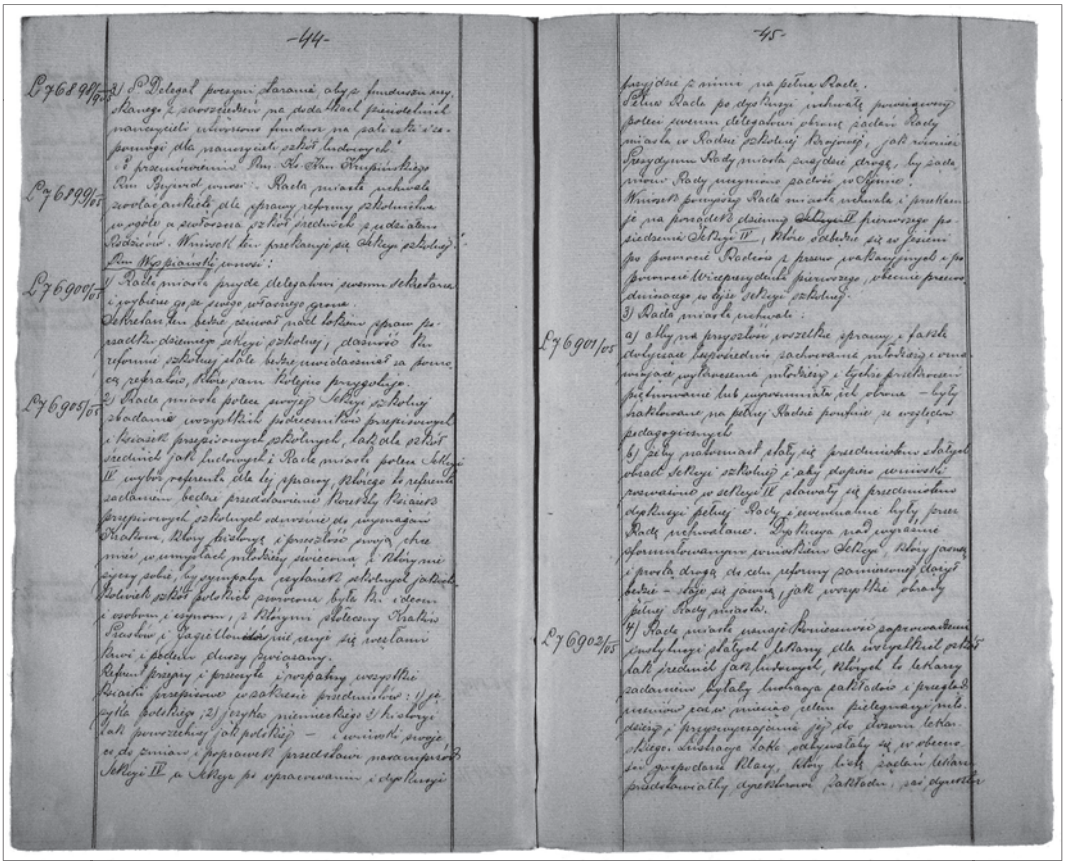

-44-

L. 7689/05 2) P. Delegat przesyła Zarządu akt z fundacyi szy. Skanego z zaświadczeniem na podstawie pośredniczył nauczyciel ukończenia fundacyi na pałacu "zapomogi dla nauczycieli szkół ludowych".

z przeniesieniem Pan Ks. Stan Krupińskiego

L. 7699/05 Pan Bryzard mówi: - Rada miasta uchwala zawołać architekta dla sprawy reformy szkolnictwa w ogóle a stworzenia szkół średnich z podziałem Sadowie. Wniosek ten przesłanym jest Sekcyi szkolnej.

Pan Wojciechowski mówi:

L. 7690/05 1) Radę miasta przyda delegatom swoim sekretarza i wybierze go z grona swego.

Sekretarz ten będzie zawsze nad tokiem spraw poszczególnych dziennego sekcyi szkolnej, dzisiaj Pan reformie szkolnej złote będzie uwzględniać a pomoc referatu, które sam będzie przygotuje.

L. 7690/05 2) Rada miasta poleca swojej Sekcyi szkolnej zbadanie wszystkich podrzędnych przepisów i książek przepisowych szkolnych, tak dla szkół średnich jak ludowych i Rada miasta poleca Sekcyi II wybór referenta dla tej sprawy, którego to referenta zadaniem będzie przedstawienie Poradzy Miejskiej przepisowych szkolnych dawnieć do wymagań Krakowa, który będzie i przeszłość swoją chce mieć, w umysłach młodzieży świecenia i którymi czyny sobie, by wymagała wydawać szkolnych szkoły polskich polskich pomocne były Pan. Bogom i ludziom, i którym Stolicy Krakowa Prawów i Jagiellonów nie wyżej się wszelkim Prawo i podnie duszy Świecany.

Reform Prawy i przyszłe i wzorzaby wszystkie Miasta przepisowo i zakreślić przedmiotów: 1) przyszłe polskiego, 2) języka niemieckiego 3) kolonii tak powszechnej jak polskiej - i wniosek swoje co do zmian i poprawek przedstawia naczelnikowi Sekcyi II a Sekcya po opracowaniu i dopełnieniu

-45-

przyda z nimi na pełnej Radzie.

Pełna Rada po dyskusyi uchwala powierzyć pełen zwrócić delegatowi obecnie zadanie Rady miasta w Radzie szkolnej Krajowej, jak również Prezydium Rady miasta znajdzie drogę, by zadanie Rady naczelnie zachodzi w Sejmie.

Wniosek pierwszy Rada miasta uchwala i przekazuje na porządek dzienny ~~Sekcyi~~ pierwszego posiedzenia Sekcyi II, które odbędzie się w jesieni po powrocie Radcy z pracy wakacyjnych i po powrocie Wiceprezydenta pierwszego, obecnie przewodniczącego w tej Sekcyi szkolnej.

3) Rada miasta uchwala:

L. 7690/05 a) aby na przyszłość wszelkie sprawy i fakta dotyczące bezpośrednio zachowania młodzieży i ona wpływ wychowania młodzieży i tychże przeciwnie pilnowania lub upomniania jej obowiązkowe - były traktowane na pełnej Radzie powiatowej z względów pedagogicznych

b) aby podomać stały się przedmiotem Sekcyi obrad Sekcyi szkolnej i aby dopiero wnioski powzięte w Sekcyi II stawały się przedmiotem dyskusyi pełnej Rady i ewentualne były przez Radę uchwalane. Dyskusya nad wyraźnie sformułowanym wnioskiem Sekcyi, który jasna i prosta droga do celu reformy pomimowej stoją będzie - stoją się jasna, jak wszystkie obrady pełnej Rady miasta.

L. 7690/05 4) Rada miasta uznaje konieczność zaprowadzenia instytucyi płatnych lekarzy dla wszystkich szkół tak średnich jak ludowych, którzy to lekarzy zadaniem byłaby kuracya zakładowa i przegląd umysłowy zdrowia uczniów i pielęgnacyi młodzieży i przyczynowania jej do dzieci lekarzy. Lekarzy takie odbywałaby się w obecności opiekuna Rady, który lekarzom zadania lekarzy przedstawiałby dyrektorowi zakładowi, jak dyrektor

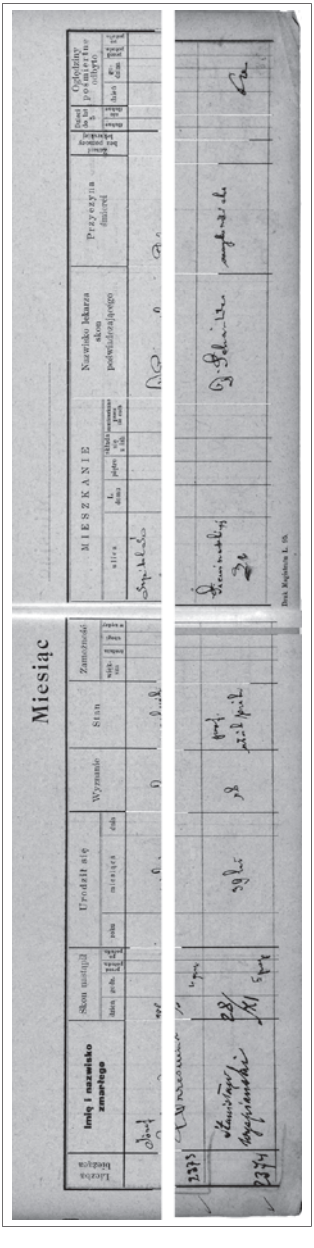

Miesiąc

Liczba bieżąca	Imię i nazwisko zmarłego	Skon nastąpił			Urodził się			Wyznanie	Stan	Zamożność			MIESZKANIE					Nazwisko lekarza skon potwierdzającego	Przyczyna śmierci			Opłaciło pogrzebne	
		dzień	godz.	minuta	rok	miesiąc	dzień						ulica	l. domu	piętro	numer m.	dzień					dzień	miesiąc
2373																							
2374																							

Druk Rejestru L. 15.

Po otwarciu posiedzenia zabrał głos Prezydent miasta P. Dr. i wypowiedział co następuje:

Zgromadziliśmy się, rozumiem, z powodu śpiesznego bólu i smutku. (: Rada z miejsca powstaje :) Dostaliśmy wiadomość, że z braci naszych pod zaborem pruskim, a tutaj zrządzeniem Opatrzności przebadaliśmy na zawsze Stanisława Wyspiańskiego.

Naród nasz w ciągu tej swej krzyżowej drodze przechodził przez najrozmaitsze kolje, a jednak nie zginął, nie poddał i okazał żywotność wielką, zamachy, ciosy i przeciwdzialania. Dotąd nie z mniejszą trwogą, robi potężnego wroga, aż z mniejszą grozą i pewnością robi mściwego zamachu na najświętsze prawa ludzkie i boskie, z mniejszym wstydu i wstrętu na dziki i barbarzyński akt gwałtu i przemocy, niegodny chrześciańskiego i wykształconego państwa, powzięliśmy głos skargi i protestu, apelujący do sumienia, bratnie i pomocne potężnego narodu, który mimo się na czele wielkich państw i filozofów. —

Niech głos ten uduchowi z podziałów Warszawy, dla braci naszych nad Wartą i Sołtem podpora i osłoda w ciężkiej mocy; niech, bracie, ta pociecha wymowna

Wyspiański Stanisław p. m. wspomnienie żałobne – pogrzeb kosztem miasta na Skałce i zaopiekowanie się dziećmi.

L. 175

Do

Wysokiego Prezydyum
stoł. król. miasta
Krakowa!

Odnośnie do cennego pisma z dnia 29 list. 1907 L. 443/907 niżej podpisany ma zaszczyt zawiadomić Wysokie Prezydyum stoł. król. miasta Krakowa, iż zgadza się imieniem Konwentu OO. Paulinów na Skałce na udzielenie ks. Sło=
miłowowi Wyspiańskiemu miejsca spoczynku w krypcie zastrzeżonych na Skałce, jeżeli ks. Stanisław Wyspiański zakończył życie po katolicku t.j. przyjął św. Sakramenta, lub przyjęciu takowych rozmyślnie nie zaprzeczył.

Kraków dnia 29 listop. 1907
O. Władysław Stira
przeor OO. Paulinów

Sigillum Ordinis S. Pauli Primi Eremitae Cracoviae

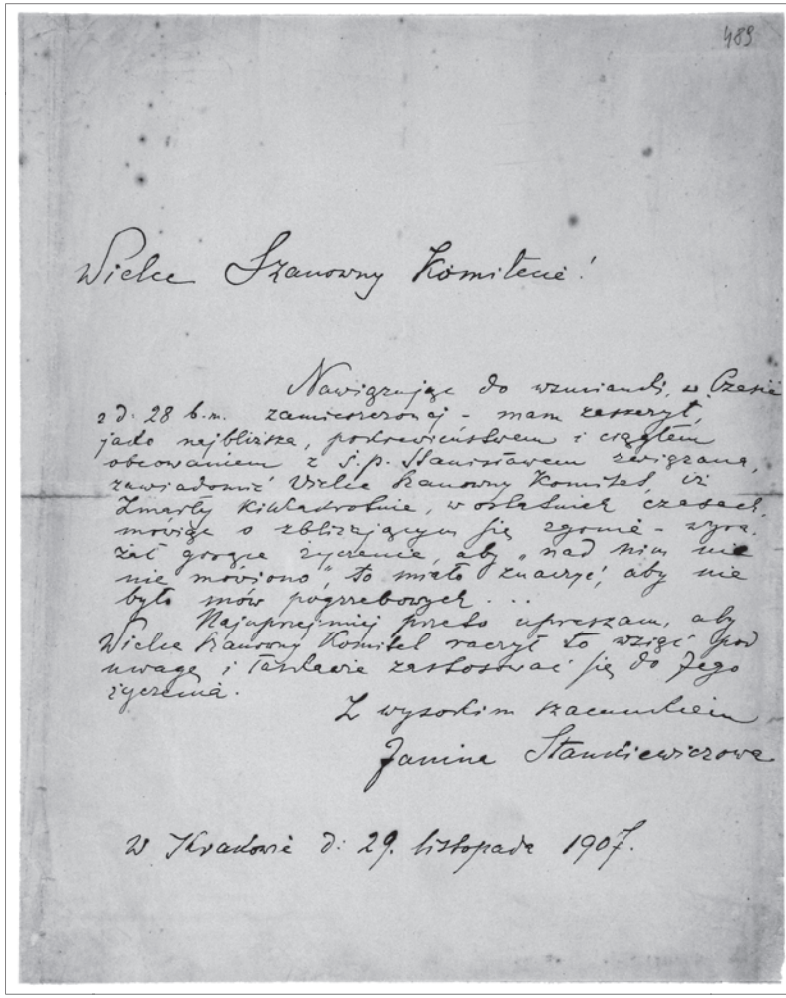

488

Wielce Szanowny Komitecie!

Nawiązując do wzmianki, w Czasie z d. 28 b.m. zamieszczonej - mam zaszczyt, jako najbliższa, pokrewieństwem i ciągłem obcowaniem z ś.p. Stanisławem związana, zawiadomić Wielce Szanowny Komitet, iż Zmarły Kilkadrobnie, w ostatnich czasach, mówiąc o zbliżającym się zgonie - wyraził gorące życzenie, aby „nad nim nie nie mówiono", to mało znaczące, aby nie było mów pogrzebowych...

Najuprzejmiej przeto upraszam, aby Wielce Szanowny Komitet raczył to wziąć pod uwagę i zechciał zastosować się do jego życzenia.

Z wysokim szacunkiem

Janina Stanisławowa

W Krakowie d. 29. listopada 1907.

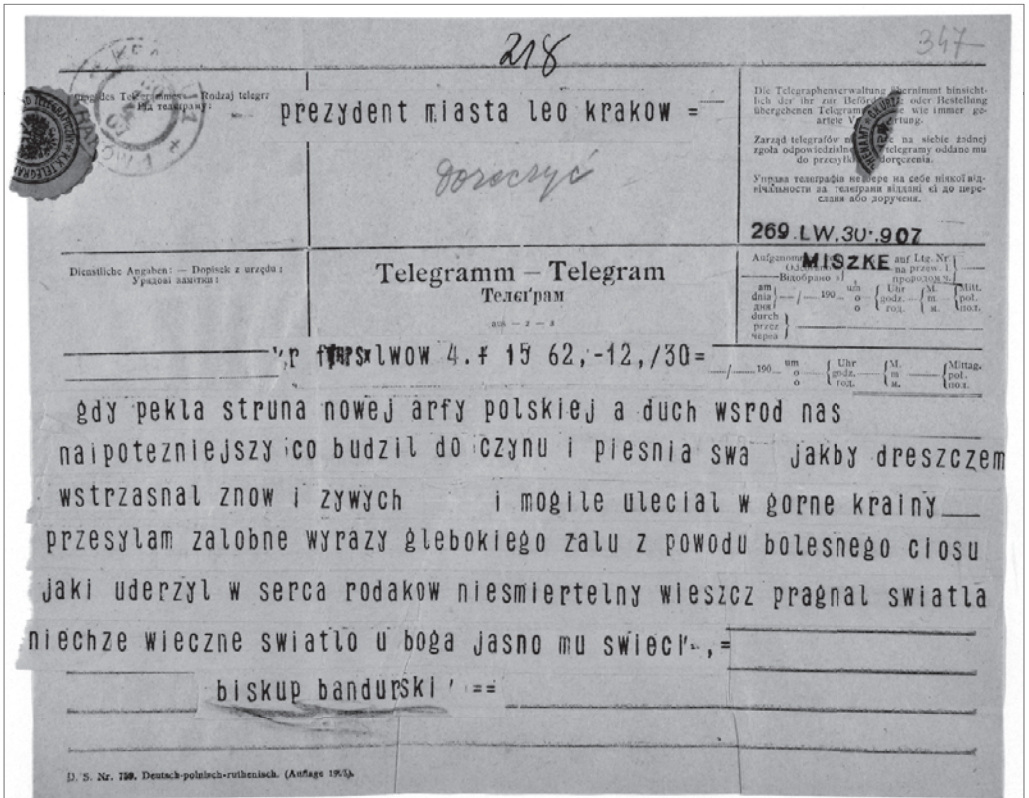

218

347

Grupa des Telegramms — Rodzaj telegramu — Вид телеграмы:

prezydent miasta leo krakow =

gorączyć

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme wie immer geartete Verantwortung.

Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.

Управа телеграфів не бере на себе ніякої відповідальности за телеграми віддані їй до пересилання або доручення.

269 LW.30.907

Dienstliche Angaben: — Dopisek z urzędu: Урядові замітки:

Telegramm — Telegram
Телеґрам

aus — z — з

MISZKE

Aufgenommen — Odebrano — Одобрано — am dnia — dnia — durch przez через — / 190 — um o o — Uhr godz. год. — auf Ltg. Nr. na przew. і пропровом № — M. m. м. — Mitt. pol. пол.

Przyjęto — Przyjęto — Прийнято — / 190 — um o o — Uhr godz. год. — M. m. м. — Mittag. pol. пол.

r fwrs lwow 4.+ 15 62,-12,/30=

gdy pekla struna nowej arfy polskiej a duch wsrod nas
naipotezniejszy ico budzil do czynu i piesnia swa jakby dreszczem
wstrzasnal znow i zywych i mogile ulecial w gorne krainy
przesylam zalobne wyrazy glebokiego zalu z powodu bolesnego ciosu
jaki uderzyl w serca rodakow niesmiertelny wieszcz pragnal swiatla
niechze wieczne swiatlo u boga jasno mu swieci,=

biskup bandurski ==

D. S. Nr. 739. Deutsch-polnisch-ruthenisch. (Auflage 19.5).

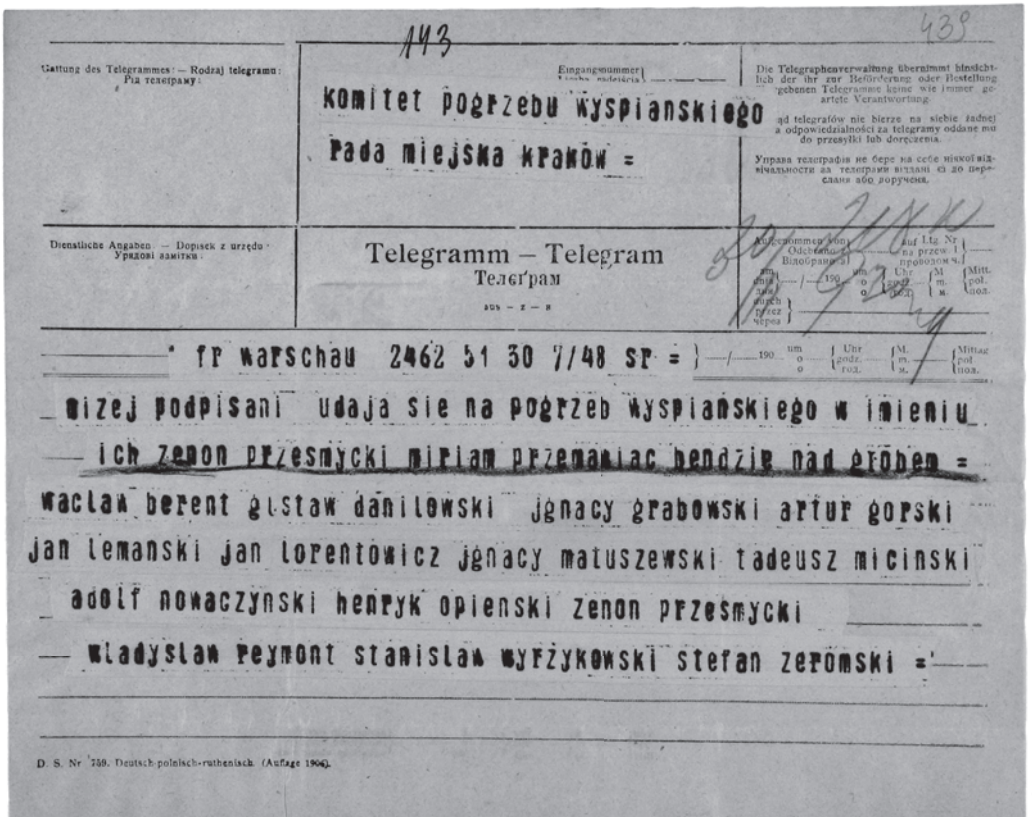

Gattung des Telegrammes: — Rodzaj telegramu: Рід телеграму:

143

Eingangsnummer

439

komitet pogrzebu wyspianskiego

rada miejska krakow =

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung gegebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

ząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej a odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.

Управа телеграфів не бере на себе ніякої відповідальности за телеграми віддані їй до пересилки або поручення.

Dienstliche Angaben. — Dopisek z urzędu. Урядові замітки:

Telegramm — Telegram
Телеґрам

Aufgenommen von / Odebrano / Відобрано — auf Ltr. Nr. / na przew. / провозом ч. — um / uhr / godz. / год. — Uhr / godz. / год. — M. / m. / м. — Mitt. / pol. / пол.

fr warschau 2462 51 30 7/48 sr =

niżej podpisani udają się na pogrzeb wyspiańskiego w imieniu ich zenon przesmycki miriam przemaniac bendzie nad grobem = wacław berent gustaw daniłowski ignacy grabowski artur gorski jan lemanski jan lorentowicz ignacy matuszewski tadeusz miciński adolf nowaczyński henryk opieński zenon przesmycki władysław reymont stanisław wyrzykowski stefan żeromski =

D. S. Nr 759. Deutsch-polnisch-ruthenisch. (Auflage 1904).

Przewodnik: nr 48

1099

Gattung des Telegramms: — Rodzaj telegramu: Рід телеґраму:

Eingangsnummer / Liczba nadejścia / Ч. надіслана

krakow

goradskaja rada =

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.

Управа телеґрафів не [illegible] на себе ніякої відповідальности за телеґрами, [illegible] до пересилки або [illegible].

Dienstliche Angaben: — Dopisek z urzędu: Урядові замітки:

Telegramm — Telegram
Телеґрам

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано з — auf Lit. / na przewód / на проводом ч. — am / dnia / — / 190 — um / o / o — Uhr / godz. / год. — M. / m. / м. — durch / przez / через

Nr. / L. / ч. — Taxwetten / słów podl. opł. / слів підляг. оплаті — (W.) / (zł.) / (сл.) — Ch. / sz. / ш. — aufgegeb. am / nadano dnia / надний дня — / 190 — um / o / o — Uhr / godz. / год. — M. / m. / м. — Mittag. / pol. / пол.

krakow autr fr welik oustug 992 18 10 8 s' =

welikaja poteria nachei rodem

sostawlaiet ssilnij poliakow solwitschegodska

wologodskoj prosit radu wira'sit sobolewanie

semie wyspianskago' .+ Wieski Ousting gub. Wołogda

Rovya cur. Z powodu wielkiej straty naszego

([redacted]) narodu zesłani Polacy upraszamy Radę, aby

wyraziła ubolewanie rodzinie Wyspiańskiego.

D. S. Nr. 759. Deutsch-polnisch-ruthenisch. (Auflage 1903.)

Grzboszów 1/XII 907

565

Jaśnie Wny Panie Prezydencie!

Przyłączam się do żałobą okrytego Ukrainy i całego Narodu pol. z powodu tak bolesnej straty jaką jest śmierć ś.p. Wyspiańskiego.

z poważaniem

Jakób Rajka
mościanin

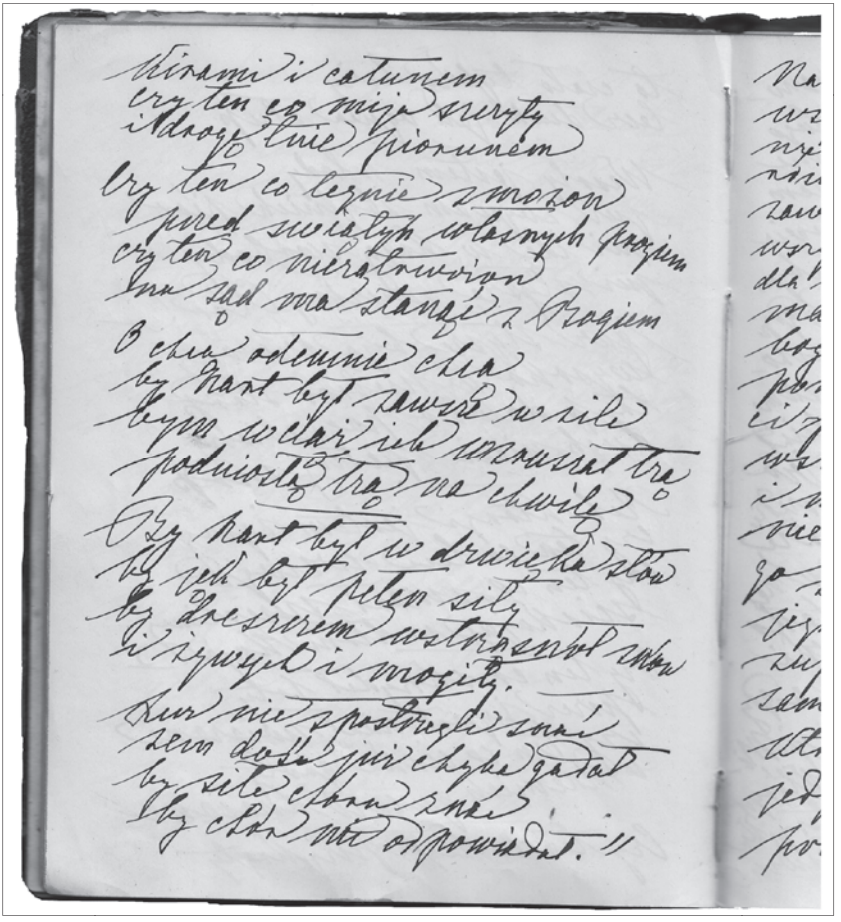

kiwami i całunem
czy ten co mija szerzy
i drogę tnie piorunem
czy ten co lepnie zmożon
przed światłych wielkich progiem
czy ten co nieustrwożon
na sąd ma stanąć z Bogiem

O chwo odemnie chwo
by Kant był zawsze w sile
bym w dziś ich uznawał tro
podniosłą tro na chwile

Czy Kant był w dwieścia słów
by ich był pełen siły
by dreszczem wstrząsnął wów
i zwyciężył i mogiły.

Lecz nie spostrzegli sami
sens dosłu już chyba gadał
by siłę chwo znać
by chów nie odpowiadał."

PROGRAM

Uroczystości ku czci Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie w 20-lecie zgonu poety.

Uroczystość obejmie 2 dni:

I. W przeddzień rocznicy śmierci w niedzielę 27 listopada 1927.r. w Starym Teatrze o godz.11 tej przedpoł. odbędzie się uroczysta akademja z następującym programem:

1/. Orkiestra Związku Muzyków /dyr.Walewski/.
2/. Słowo wstępne wypowie prof.U.J.St.Estreicher. akademik
3/. Złączone chóry Echa i Akademicki odśpiewają pod batutą dyr.Walewskiego "Pogrzeb Kazimierza Wielkiego".
4/. Deklamacje, wygłoszą artyści Teatru Miejskiego im.Juljusza Słowackiego.
5/. Przemówienie reprezentanta Młodzieży akademickiej U.J.
6/. Orkiestra Związku Muzyków odegra Hymn panstwowy.

Wstęp wolny za zaproszeniami. Dekoracje estrady urządzi prof.Akademji Sztuk Pięknych Gałęzowski. /na estradzie biust Wyspiańskiego

II. 28 listopada - poniedziałek:

1/. O godz.9-tej rano nabożeństwo w kościele OO.Franciszkanów /Chór ks.Rizzi ego/- W czasie nabożeństwa dzwon Zygmunta. W nabożeństwie wezmą udział reprezentanci władz rządowych miejskich, wojska, delegacje młodzieży szkół średnich ze sztandarami itd. /transmisja nabożeństwa i dzwonu Zygmunta w radjo/; klepsydry na kościołach.
2/. Poranki w szkołach; odpowiednie zarządzenie wyda Kuratorjum
3/. Dekoracja oraz iluminacja sarkofagu Wyspiańskiego na Skałce. Przez cały dzień oddawanie hołdu ciałom poety przez delegacje i publiczność; złożenie wieńca od Komitetu obywatelskiego na grobowcu Stanisława Wyspiańskiego.
4/. O godz. 7.30 w teatrze Miejskim im.J.Słowackiego uroczyste przedstawienie "Wyzwolenia" poprzedzone przemówieniem.
5/. Wieczór oświetlenie od wewnątrz witraży Wyspiańskiego w kościele OO.Franciszkanów /zwrócić się w tej sprawie z prośbą do ks.Metropolity i do OO.Franciszkanów/.

W związku z uroczystością Komitet Obywatelski ogłosi odezwę do społeczeństwa o podjęcie akcji na rzecz budowy pomnika Wyspiańskiego w Krakowie.

Odezwa: Potocki, Flach, Pochmarski, Estreicher, Hacker,

Oświatek - dlaczegoś o godz. 7 rug.

Zaproszenia p. panna Stanisława ul. Sobrowska 4.

RODACY!

Dnia 28-go listopada b. r. mija dwadzieścia lat od śmierci

STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO

Dwadzieścia lat temu wśród powszechnej żałoby całego Narodu spoczęły w Grobach Zasłużonych na Skałce w Krakowie zwłoki

WIELKIEGO GENJUSZA POEZJI I SZTUKI

Tego, który ostatni światłem meteoru rozświecił kończącą się długą „narodową noc", przeczuwając bliską już jutrznię Zmartwychwstania. — Że pamięć wielkiego Twórcy „Wyzwolenia" żywą jest wśród nas, o tem świadczą niezliczone rzesze, pozostające pod czarem Jego poezji i sztuki, o tem zaświadczą także urządzone w tych dniach na całym obszarze ziem polskich

OBCHODY JUBILEUSZOWE

Ale niechaj pokolenie dzisiejsze, po Jego już śmierci, ale i Jego także duchem z niewoli ku wolności wyprowadzone, przekaże potomnym

WIDOMY ZNAK SWEJ CZCI I WDZIĘCZNOŚCI DLA NIEGO,

niechaj już w najbliższym czasie przepychem barw zabłysną wspaniałe witraże w Katedrze Wawelskiej, niechaj za lat pięć, w ćwierćwiecze Jego śmierci, stanie w Krakowie, kolebce Jego życia, siedzibie Jego twórczości

POMNIK

godny Jego wielkiego Imienia!

Rozpocząwszy już dzisiaj swe prace, zmierzające ku temu wielkiemu celowi, podpisany

KRAKOWSKI KOMITET OBYWATELSKI

wzywa Rodaków do składek na ten cel.

W Krakowie, dnia 28 listopada 1927 r.

Za Komitet Obywatelski:

PROF. DR. JULJAN NOWAK
PRZEWODNICZĄCY KOMITETU WYKONAWCZEGO

INŻ. KAROL ROLLE, PREZYDENT M. KRAKOWA
PREZES KOMITETU OBYWATELSKIEGO

Składki na pomnik Stanisława Wyspiańskiego przyjmuje Kasa Oszczędności miasta Krakowa.

Przewodnik: nr 79 ↑

← Przewodnik: nr 77

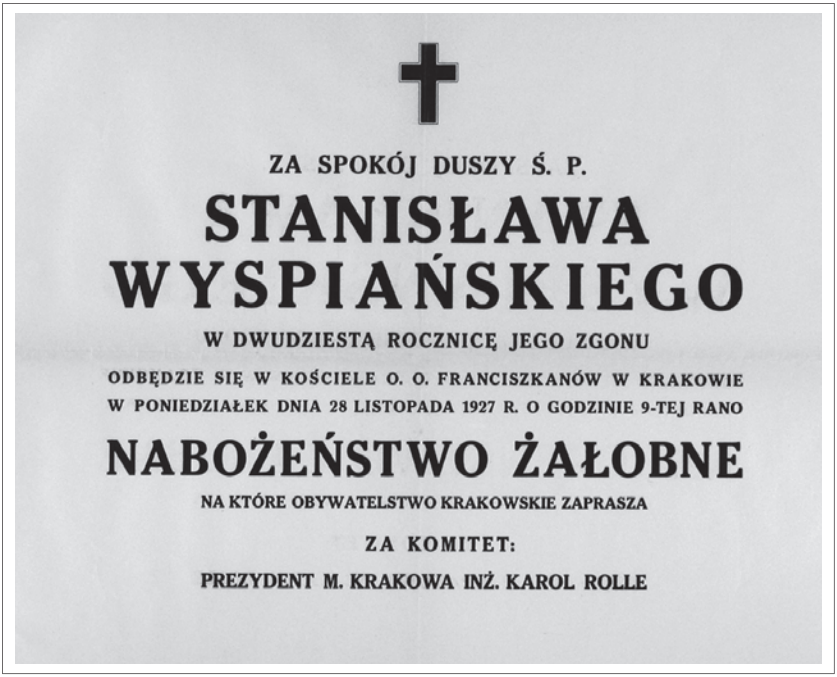

ZA SPOKÓJ DUSZY Ś. P.

STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO

W DWUDZIESTĄ ROCZNICĘ JEGO ZGONU

ODBĘDZIE SIĘ W KOŚCIELE O. O. FRANCISZKANÓW W KRAKOWIE W PONIEDZIAŁEK DNIA 28 LISTOPADA 1927 R. O GODZINIE 9-TEJ RANO

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE

NA KTÓRE OBYWATELSTWO KRAKOWSKIE ZAPRASZA

ZA KOMITET:

PREZYDENT M. KRAKOWA INŻ. KAROL ROLLE

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
GABINET MINISTRA
Nr. 0140/2/ /G. M. 32.
Tel. M. S. Wojsk. wewn. 90
Warszawa, dnia 1. XI 1932 r.

Pan Prezydent m.stoł. Krakowa
Płk. BELINA-PRAZMOWSKI
Kraków

Niniejszem powiadamiam Pana Pułkownika iż Pan Marszałek PIŁSUDSKI wyraził Swą zgodę na przyjęcie protektoratu nad obchodem ku uczczeniu pamięci Stanisława Wyspiańskiego.

SZEF GABINETU MINISTRA
/SOKOŁOWSKI/
MAJOR DYPL.

Przewodnik: nr 84

WŁADYSŁAW BELINA-PRAŻMOWSKI
PREZYDENT STOŁ. KRÓL. M. KRAKOWA
ZAPRASZA JWP.
NA
UROCZYSTE POSIEDZENIE RADY MIASTA
KTÓRE ODBĘDZIE SIĘ W NIEDZIELĘ, DNIA
27-GO LISTOPADA 1932 ROKU O GODZINIE
11-TEJ PRZEDPOŁ. W SALI RADNEJ NA RATU-
SZU W KRAKOWIE KU UCZCZENIU PAMIĘCI
STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO
W 25-LECIE JEGO ŚMIERCI.

STRÓJ: ŻAKIET, LUB UBRANIE CZARNE.

KOMITET OBCHODU 25-LECIA ŚMIERCI STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO

(SEKCJA LITERACKA)

SALA MUZEUM PRZEMYSŁOWEGO
UL. SMOLEŃSK 9

WYKŁADY O WYSPIAŃSKIM

Wtorek 8 listopada	**Ludwik Skoczylas**	Wyspiański, jako dramaturg
Czwartek 10 listopada	**Jan Pietrzycki**	Wyspiański, a nowa Polska
Wtorek 15 listopada	**A. E. Balicki**	Wyspiański, a teatr (z obrazami świetlnemi)
Czwartek 17 listopada	**Tadeusz Rawicz-Rojek**	Wyspiański poetą Krakowa
Wtorek 22 listopada	**Bolesław Pochmarski**	Symbolika i aktualność „Wyzwolenia“
Czwartek 24 listopada	**Józef Flach**	Walka dwóch Stanisławów o rząd dusz

POCZĄTEK WYKŁADÓW O GODZINIE 7 WIECZOREM

WSTĘP DLA DOROSŁYCH 50 GR., DLA KSZTAŁCĄCEJ SIĘ MŁODZIEŻY 20 GR.

Przewodnik: nr 129

1904

77

S p i s r ę k o p i s ó w,

sporządzony przez PP.Chmiela i Skąpskiego w obecności P.Wyspiańskiej w Węgrzcach dnia 4 grudnia 1907 r.:

1/ teczka z napisem " Stanisław Wyspiański 1904 r.Kraków " wewnątrz ołówkiem rękopis " Unia " ./:9 kart:/
2/ 2 rękopisy " Sędziów "
3/ " Veni creator "
4/ Urywek " Aias "
5/ " Rudera " 1904 - 10 numerowanych kart
6/ " Jadwiga " 1905 - 8 kart /:Sw.1905:/
7/ " Zaira " Voltaire akt V./:14 stron numer.:/
8/ " Zaira " Voltaire akt II./:kart 7 i osobno 5:/
9/ " Weimar " 1829 - kart 18 -
10/ " Requiem " kart 10
11/ " Sw.Stanisław 1900 - 1902 " kart 20
12/ " Wernyhora " 1900 - /:kart 9:/
13/ " Piast " kart 29
14/ " Henryk Pobożny " 1900 - 1902, kart 17
15/ " Feakowie - 1905 " - kart 6
16/ " Lalki teatralne Legenda " - kart 21 i 2 karty textu
17/ " Na Krakowskiem Zamku Wesele " - 4 karty
18/ " Teatr 1905 " - 31 kart
19/ " Noty do Bolesława Smiałego " 1903 - kart 7
20/ " W izbie Długosza " - kart 7
21/ " Samuel Zborowski " - kart 23
22/ " Kronika Polska " 1905 - wewnątrz:
a/ " Król Kazimierza Jagiellończyka 1905 " - kart 5
b/ " W Kaliszu " lipiec 1447 " - kart 3
c/ " W Nowym mieście Korczynie lipiec 1451 " - kart 4
d/ " W Krakowie czerwiec 1452 " /:po Procesyi Bożego Ciała:/-kart 6
e/ " W Izbie Długosza " - kart 6

TEATR MIEJSKI W KRAKOWIE.

Nr. sez. 141. Nr. porz. 2.732.

We Środę dnia 21-go Stycznia 1903 roku

ÓSMY GOŚCINNY WYSTĘP

HELENY MODRZEJEWSKIEJ

WARSZAWIANKA

Pieśń z roku 1831. napisał St. Wyspiański.

OSOBY:

Chłopicki . . . . . PP. Sosnowski.
Młody oficer . . . . . „ Sobiesław.
Żołnierz z dywizyi gen. Żymirskiego . „ Stępowski.
Marya . . . . . „ **Modrzejewska.**
Anna . . . . . „ Ordonówna.

Jan Skraynecki, generał . . . . . PP. Jednowski.
Ludwik Michał hr. Pac . . . . . „ Szczurkiewicz.
Kazimierz Małachowski . . . . . „ Senowski.
Matka panien . . . . . „ Wolska.
Literat . . . . . „ Walewski.
Jan Nepomucen Umiński . . . . . „ Zawierski.
Piotr Wysocki . . . . . „ Rychter.
Barzykowski . . . . . PP. Wójcicki.
Niemojowski Wiktor . . . . . „ Puchalski.
Mycielski Ludwik . . . . . „ Strycharski.
Borzewski . . . . . „ Segeny.
Zawisza . . . . . „ Zenon.
Plichta . . . . . „ Jejde.
Oficer . . . . . „ Wysocki.

Żołnierze.

Rzecz dzieje się w dniu 25 Lutego, ostatni dzień bitwy Grochowskiej.

IRYDION

Poemat dramatyczny Krasińskiego (Obraz 8).

OSOBY:

Irydion . . . . . PP. Kotarbiński.
Elsynoe . . . . . „ Wysocka.
Heliogabal . . . . . „ Tarasiewicz.
Eutychian . . . . . PP. Bronicz.
Posłaniec . . . . . „ Zenon.

JESIENNYM WIECZOREM

Obraz sceniczny w jednym akcie Józefa Maskoffa (nowość).

OSOBY:

Nowowiejski . . . . . PP. Sosnowski.
Ksiądz . . . . . „ Przybyłowicz.
Lora . . . . . „ **Modrzejewska.**
Paraska . . . . . PP. Walewska.
Dwóch lokai . . . . . „ Poraj, Rychter.
Lokajczuk . . . . . „ Nowiński.

Rzecz dzieje się na Wołyniu 1870 r.

Początek o godzinie 7. — koniec po godzinie 10.

Ceny miejsc podwyższone.

We Czwartek jedyne przedstawienie Artystów Teatrów paryskich: dramat M. Maeterlincka: „Monna Vanna".

W Drukarni „Czasu" w Krakowie. Nakładem Dyrekcyi Teatru Miejskiego.

Przewodnik: nr 144

TEATR MIEJSKI W KRAKOWIE.

Nr. ser. 169. Nr. porz. 2.166.

Nowość.

W Sobotę dnia 16 Marca 1901 roku

po raz pierwszy:

WESELE

Dramat w 3 aktach wierszem Stanisława Wyspiańskiego.

OSOBY:

Gospodarz	PP. Sobiesław.	Aniela	PP. Jutkiewiczówna.
Gospodyni	„ Senowska.	Krzysia	„ Czechowska J.
Pan młody	„ Zawierski.	Klimina	„ Wojnowska.
Panna młoda	„ Siemaszkowa.	Czepiec	„ Kotarbiński.
Marysia	„ Walewska.	Czepcowa	„ Wójcicka.
Wojtek	„ Segeny.	Kasia, drucha	„ Sokoliczówna.
Ojciec	„ Wójcicki.	Staszek	„ Micińska.
Jasiek } drużbowie	„ Mielewski.	Kuba	„ Gawlikowska.
Kasper }	„ Zelwerowicz.	Isia	„ Janikowska.
Poeta	„ Pawłowski.	Żyd	„ Przybyłowicz.
Dziennikarz	„ Sosnowski.	Raebel	„ Sulima.
Nos	„ Walewski.	Dziad	„ Stępowski.
Radczyni	„ Wolska.	Hilary	„ Strycharski.
Klara	„ Morska.	Muzykant	„ Janczewski.

POSTACIE FANTASTYCZNE:

Widmo	PP. Sarnowski.	Upior	PP. Puchalski.
Stańczyk	„ Kamiński.	Wernyhora	„ Knake-Zawadzki.
Hetman	„ Senowski.	Chochoł	„ Popławski.
Rycerz czarny	„ Jednowski.		

NOWA DEKORACYA pędzla p. Spitziara.

NOWE KOSTYUMY wykonane w pracowni teatralnej pod kierunkiem p. L. Rozwadowicza.

Dłuższą pauzę oznaczy spuszczenie kurtyny Siemiradzkiego.

Początek o godzinie 7 — koniec po godzinie 10.

Ceny miejsc zwyczajne.

Bilety do nabycia w **Kasie zamówień F. A. Grigara**, Rynek, Linia A-B, Telefon 368, a w dniu przedstawienia w Kasie teatr.

Kasa otwarta od godziny **9** do **1** i od **3** do **8** wieczorem — Za bilety kupione Kasa pieniędzy nie zwraca.

Zgłoszenia w sprawie abonamentu, Kancelarya Teatru przyjmuje codziennie od godziny 6-9 wieczór.

W Niedziele **„Wesele“**, dramat w trzech aktach wierszem St. Wyspiańskiego (Nowość).

TEATR MIEJSKI W KRAKOWIE.

Nr. sez. 227. Nr. porz. 2.818.

We Wtorek dnia 28. Kwietnia 1903 r.

POŻEGNALNY WYSTĘP

HELENY MODRZEJEWSKIEJ

po raz trzeci:

ANTYGONA

Tragedya Sofoklesa, przekład K. Morawskiego, z muzyką Mendelsohna-Bartholdy.

PROLOG . . . p. Arkawin.

OSOBY TRAGEDYI:

Antygona	PP. Modrzejewska.	Posłaniec	PP. Stępowski.
Ismena	„ Walewska.	Eurydyka	„ Kosmowska.
Kreon	„ Kotarbiński.	Posłaniec drugi	„ Frączkowski.
Strażnik	„ Żelwerowicz.	Przewodnik chóru	„ Jednowski.
Hajmon	„ Tarasiewicz.	Starzec I.	„ Bronicz.
Tyrezyasz	„ Sosnowski.	Starzec II.	„ Zawierski.

Chór starców PP. Puchalski. - Sarnowski. - Segeny. - Strycharski. - Szczarkiewicz. - Senowski. - Zemon. - Poraj. - Rychter.

PROTESILAOS i LAODAMIA

Tragedya. Napisał Stanisław Wyspiański.

OSOBY:

Laodamia	PP. Modrzejewska.
Pieśniarz	„ Mielewski.
Gusiarz	„ Sosnowski.
Szafarka	„ Sosnowska.

Chór dziewcząt z orszaku królowej:

1 Dziewczyna	„ Sulima.
2 „	„ Arkawin.
3 „	„ Kosmowska.
4 „	„ Sokolicz.
5 „	„ Zawadzka.
6 „	„ Czechowska J.

WIDMA:

Protesilaos	„ Tarasiewicz.
Hermes	„ Zawierski.
Nuda	„ Walewska.
Sen (Hypnos)	„ Pawłowski.
Zmora (Oneiros)	„ Jutkiewiczówna.
Charon	„ Strycharski.

Nowa dekoracya pędzla p. Jasieńskiego, nowe kostyumy z pracowni teatralnej wykonane pod kierunkiem p. L. Rozwadowicza.

Początek o godzinie 7. — koniec przed godziną 11.

CENY MIEJSC:

Loża parterowa na 5 osób .	Kor. 21·—	Krzesło na balkonie I-go p. w pierwszym rzędzie	Kor. 6·—	Galerya w bocznych rzędach grupa *B i E*	Kor. —·90
Loża 1-go piętra na 5 osób . .	21·—	w następnych rzędach . . .	4·—	Galerya do sceny przylegająca grupa *A i F*	—·60
Loża II-go piętra na 5 osób . .	15·—	Krzesło na balkonie II-go piętra w pierwszym rzędzie . . .	4·50		
Krzesło w loży zbior. II-go piętra	4·—	w następnych 4 rzędach . . .	3·—		
Fotel w pięciu pierwszych rzędach	6·—	Galerya w pierwszym rzędzie . .	1·50		
Krzesło pierw. w nast. 4 rzędach	4·50	Galerya w nast rzędach wprost sceny grupa *C i D* . . .	1·20		
Krzesło II-go rząd. w 5 ost. rzęd.	3·—				
Parter rząd pierwszy	2·—				
w następnych	1·80				

Oprócz cen powyższych Kasa zamówień jest upoważniona do pobierania dopłaty w wysokości dotychczas praktykowanej.

Przez czas gościnnych występów p. H. Modrzejewskiej, biletów wolnego wejścia Kancelarya nie wydaje.

We Środę „PRZEDSTAWIENIE OPEROWE"

W Drukarni „Czasu" w Krakowie. Nakładem Dyrekcyi Teatru Miejskiego.

Przewodnik: nr 156

Przewodnik: nr 157

Konik zwierzyniecki. Towarzystwo miłośników historyi i zabytków Krakowa, które zajmuje się corocznie urządzeniem obchodu konika zwierzynieckiego, sprawiło w tym roku nadzwyczaj bogaty i drogi kostyum dla „Konika". W przeszłym roku otrzymał „Konik" wspaniały turban, wykonany według rysunku i pomysłu p. Stanisława Wyspiańskiego. W tym roku p. Wyspiański przygotował resztę ubioru i uzbrojenia „Konika", a mianowicie wspaniały czaprak na konia, naszyty z prześliczny ornament o tysiącu pereł i różnobarwnych korali z aplikacyami złotemi i mosiężnemi, następnie wspaniały kaftan turecki i kontusz z bogatemi i barwnemi naszyciami i szamerowaniem. Wspaniały ten artystyczny strój wykonała pod kierunkiem p. Wyspiańskiego p. Kopińska. Również sama postać konika białego, uzbrojenie jeźdźca, jak sajdak, kołczan i jatagan, nabijane mosiężnymi ornamentami i drogimi kamieniami są pomysłu p. Wyspiańskiego wykonane

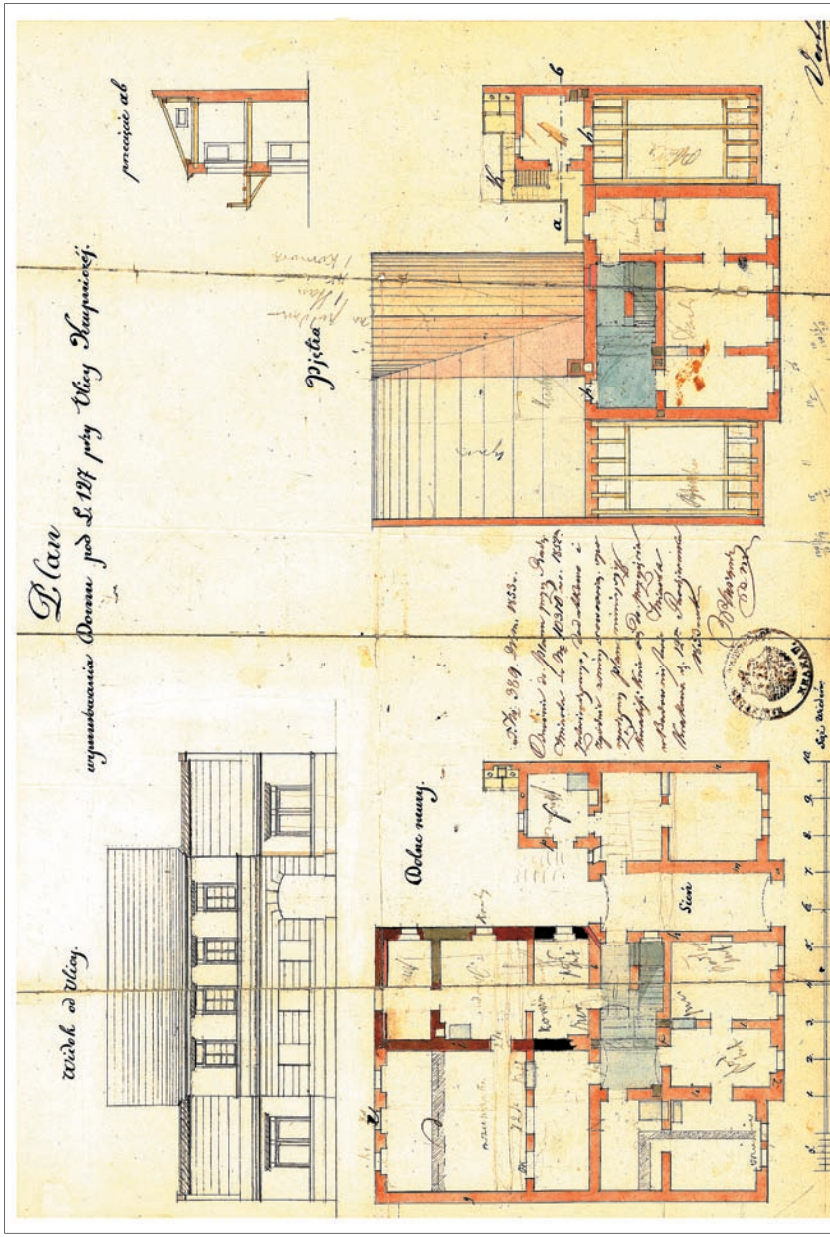

Przewodnik: nr 2

Stanisław Wyspiański
współtwórca „Strzelca”

Urodził się u stóp wzgórza, na którem od lat tysiąca, usiadł sobie gniazdo stary łysiak orzeł biały. Małym chłopcem będąc, nauczył się wsłuchiwać się w śpiewy, snuty odgłos dawnych Zygmuntów, a dusza jego drgała, gdy w wylicznej dla w historyi wielkiej Ojczyzny obudził jakiś

po latach tysiącu, będzie potęgą niezłomną, panującem od morza do morza, dziś jest rozsadzana na trzy części i jest to słomiany niewolnik. I już w końcu w duszy młodego Stasia, Rakłowicki, ojciec, aby gnębiony dzieciom, mógł jej z tej niewoli i słomianej wolności, Polski, do których wskazywał, myśl tę na ich wówczas. Za wskazówkę Samowarem, dostał od Sekty magnackiej, pod kierunkiem Pana Matejki, i był ulubionym jego uczniem, wysłanym powszechnie artysta. Potem, ojczym Mistrza i jego opiekunem obywatelka, udaliśmy się w dużej mierze dużej Wyspiańskiego. Zaprzyjaźnił usynu dla umiłowanej Ojczyzny. Spotkanie, ze będzie się społeczeństwa, nie otrzyma pełnego odrodzenia, aż dopóki, aby mógł należyci, ale zmartwychwstanie Polski. Nastały czas już się przyjdzie! Lecz dać mu tonar zawsze przeznaczenie: poza nie prace artystyczne i literackie, na budzić upiony na basie w narodzie patryotyzm, w sposób oryginalny, budzi tonący i natchnięty. Celem tym jest polska młodzież, aby się przyjrzała do hierarchicznych czynów, do walki z wrogami i tyranami Polski. Zdy w Krakowie pod, sfilm, roku 1900, utworzyć się Komitet niedługiny, tajny, utworzył organizacyjny, Polski polskiego, on uznawszy potrzebę Wyspiańskiego, z pomocą materyalną obficie obracając dochód z nich dzieł malarskich, i autorskich na cele rewolucji, wierząc, że tym lon wyda owoc w ścisłej chwili. Proroczym przeczuciem budzimy, będąc w tym czasie w Krakowie, wybitny utworzył organizacyjny. Poczęła rewolucyjna strona, odczuwać, na tajne ich wzrydl, zorganizowaniem na terenie ziemi polskiej, Lodzkiej. Organizacyjny, wyzka, Wiego, z współpracą z nim, utworzyły chwili, z pomocą wieka. Plan, utopisty, Plan fantastyczny, Wyspiański, plan aprobował, i zaraz go materyalnie wbrew myśl. Potowa, publiczności, była do Proletariat potowa, dla organizacyjnej w Małopolsce. W tym czasie wchodził, A. Wyspiański. Popularności dzieł i aromatów jego ogromnie wzrosła młodzież, poczęła, obchodzić, Lodzkiej, patryotyczną, A. Wyspiańskiego. Zakończył na, wiecie roku 1914. Chwila ta, upomagała, przez A. Wyspiańskiego nadchodzi. Smutno, dziś, dzisiaj, nie wzruszamy, że do, pomocy, mordaty, matryarchy, A. Wyspiańskiego, która trwała lat, Polski, nie, tytoty, dziś, ha, wiedzmi, ani, W. Witwickiego, ani, walczyła z, ofiarnych, Legionów, polskich, Cała, młodzież, polska, bocznych, zaborów, hipnotyzowała, się, nadal, z, pokładami, przez, niego, że, Oni, Oni, i, tylko, Oni, młodzi, wywalczą, wolną, i, niepodległą, ojczyznę. Po, dziesiątkach, tysiącletnich, zaborów, na, polach, morderczych, i, ukrzyżowanych, Dziś, żyjące, ich, tego, w, tego, żyjące, nastąpi, odchodzi, tradycji, wzrosły, w, symbol, a, i, u, Rzeźni, ci, pokutał, który, dziś, żywych, rozczywiste, wolną, i, niepodległą, Polski, z, wiego, ukochanego, Rodzicielka, Polski, Polskiego, jako, Macierzyńskie, na, ziemi, Pewnej, posiedzi, i, Jakże, to, owoc, wydała, i, niedziś, pokaza, zapomnieniu, i, wielka, pomoc, ienie, i, takiego, ustąpi, Gywia, że, wyzwoli, ono, umiłowany, Ojczyzny, Samej, i, ten, ma, za, to, Rozkaz, od, narodu, od, umiłowanej, Nad, Duch, jego, razem, z, niezmiernie, Tolnym, Celem, białym, unosi, się, w, przestworzu, nad, całą, naszą, drogą, Ojczyzny, i, zdenerwia, do, powiększenia, dzisiejszej, młodzieży, do, wielkiej, atowy, pobudy, nad, owocami, narodowym, aby, cały, naród, polski, zrozumiał, dobrze, jego, słowa, i, ci.

Polska, to, wielka, rzecz...!!

Gdy, dnia, 2, Grudnia, 1904, roku, Trumny, z, jego, ulobami, ustawione, w, nizy, na, Skałce, stanął, u, boku, jej, na, straży, nur, Polski, sobie, duchy, a, duch, historyi, Zapalił, wieczni, Pnio, wdzia, miłości, Ojczyzny. Tary, duch, Wieczny, Pol, pobudzi, powiązał, go, Stowarzyszenie, wiego, wiernie.

Po, wielkim, tym, znaczu.
Odpowiedzi, w, pokoju.
Pewnej, nakłonimy;
Samówy.

Przewodnik: nr 74

UROCZYSTOŚCI W 25 LECIE ZGONU ST. WYSPIAŃSKIEGO – 25-28 XI.

PROGRAM UROCZYSTOŚCI:

24 listopada (czwartek).

18-ta. Misterjum w Bazylice O. O. Franciszkanów.
21·30. Wieczór literacki w Radjo. (Transmisja na całą Polskę.

25 listopada (piątek).

Hołd młodzieży szkół średnich.
9-ta. Nabożeństwo w Bazylice O. O. Franciszkanów.
10-ta. Odsłonięcie tablicy pamiątkowej w I. gimn. imienia Bartłomieja Nowodworskiego.
11-ta. Uroczysty Poranek w Sali Złotej Domu Kat.
14-ta. (W razie pogody). Hołd młodzieży szkół powszechnych na Rynku Krakowskim.

26 listopada (sobota).

9-ta. Nabożeństwo w Bazylice O. O. Franciszkanów.
11-ta. Uroczystość w Akademji Sztuk Pięknych.
12·30. Otwarcie Zjazdu Plastyków.
17-ta. Otwarcie Wystawy w Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych oraz wystawienie tamże „Weimaru".
20-ta. W Teatrze im. J. Słowackiego: „Wesele".

OBYWATELE

Dnia 28 listopada br. upływa 25 lat od chwili, kiedy „zbył zbytnich piór i ducha uniósł pełny snop" Ten, który stał się bezpośrednim Wieszczem ukochanej, niepodległej Polski.

Genjalny malarz i poeta był Wyspiański dla narodu swojego Lekarzem dusz, Pokrzepicielem serc i Głosicielem Czynu, który urzeczywistniony został niemal równocześnie przez Józefa Piłsudskiego.

Stąd coraz droższą dla wszystkich postać Stanisława Wyspiańskiego, coraz lepsze i głębsze rozumienie Jego posłannictwa i przeznaczenia. A jak stał się poetą całej Polski, narzucając Narodowi nieodpartą Wolę Zmartwychwstania — tak przedewszystkiem życiem całem i twórczością związał się po wieczne czasy z królewskiem miastem Krakowem, głównem źródłem Jego natchnienia i duchowej potęgi. To też obowiązkiem naszego właśnie miasta uczcić Twórcę „Wyzwolenia" i „Akropolis" w sposób możliwie najgodniejszy!

Główne Uroczystości w 25-lecie zgonu Poety odbędą się w dniach 24-28 listopada 1932.

Protektorat nad niemi objęli

Pan Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki

Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski

Komitet honorowy tworzą: [illegible]

Komitet wykonawczy [illegible]

Komitet zwraca się do mieszkańców m. Krakowa z gorącem wezwaniem, by w dniach Uroczystości odpowiednio udekorowali domy o godzinie pochodu (w niedzielę o godz. 5 wiecz.) dumnowcali okna w oknach, któremi pochód przemaszeje.

PROGRAM UROCZYSTOŚCI:

27 listopada (niedziela).

9-ta. Otwarcie Wystawy Druków Stanisława Wyspiańskiego w Miejskiem Muzeum Przemysłowem (Sukiennice 9).
9·45. Odsłonięcie Tablicy Pamiątkowej na placu Marjackim.
11-ta. Uroczyste posiedzenie Rady Miejskiej.
12-ta. Uroczysta Akademja w Teatrze im. Juljusza Słowackiego z przedstawieniem: „Królowej Polskiej Korony".
16·30. Otwarcie Zjazdu Literatów.
17-ta. Wyruszy Pochód z pochodniami z placu Matejki, ul. Florjańską, Rynkiem głównym, Grodzką, Krakowską, Skałeczną do grobu Poety na Skałce.
20-ta. W teatrze imienia Juljusza Słowackiego „Wyzwolenie".

28 listopada (poniedziałek).

9-ta. Cicha Msza św. w kościele na Skałce.
20-ta. Przedstawienie w teatrze imienia Juljusza Słowackiego.
21-sza. W teatrze żydowskim: „Daniel" i „Sędziowie".

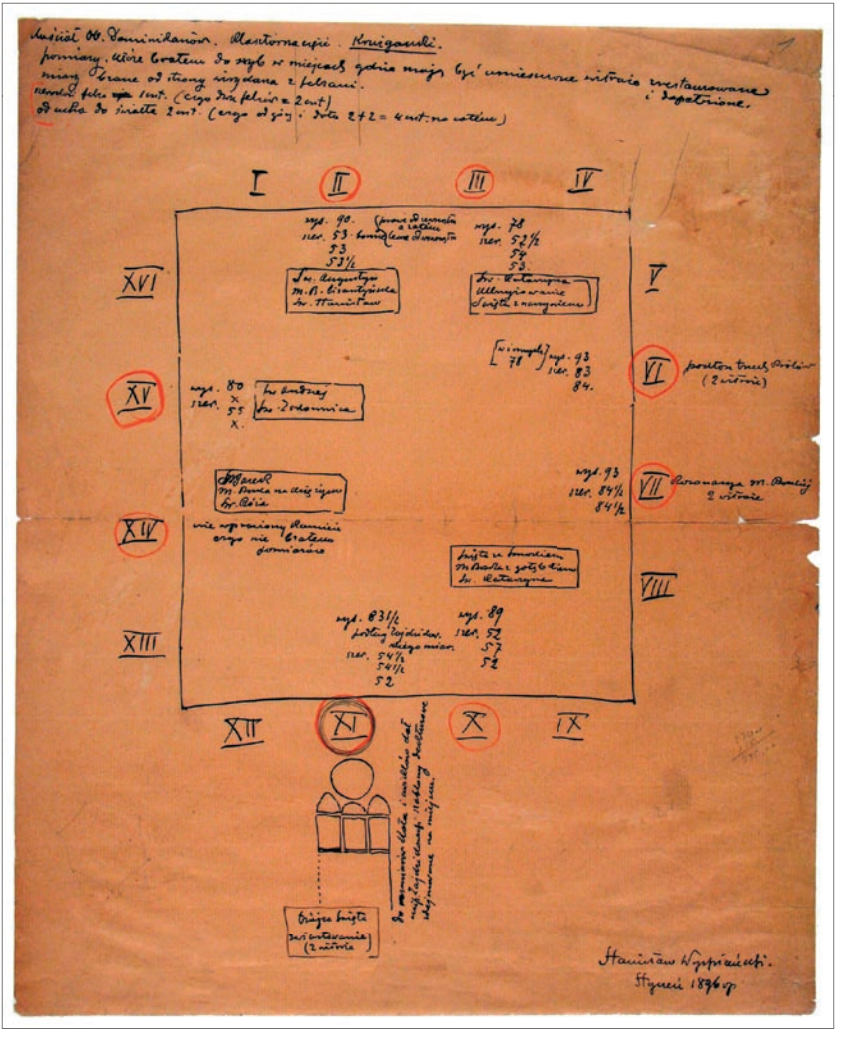
I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII
XIII
XIV
XV
XVI
Stanisław Wyszyński.
Styczeń 1896 r.

Przewodnik: nr 126

IVNI

Przewodnik: nr 128

Przewodnik: nr 128

Przewodnik: nr 128

Przewodnik: nr 130

Przewodnik: nr 133

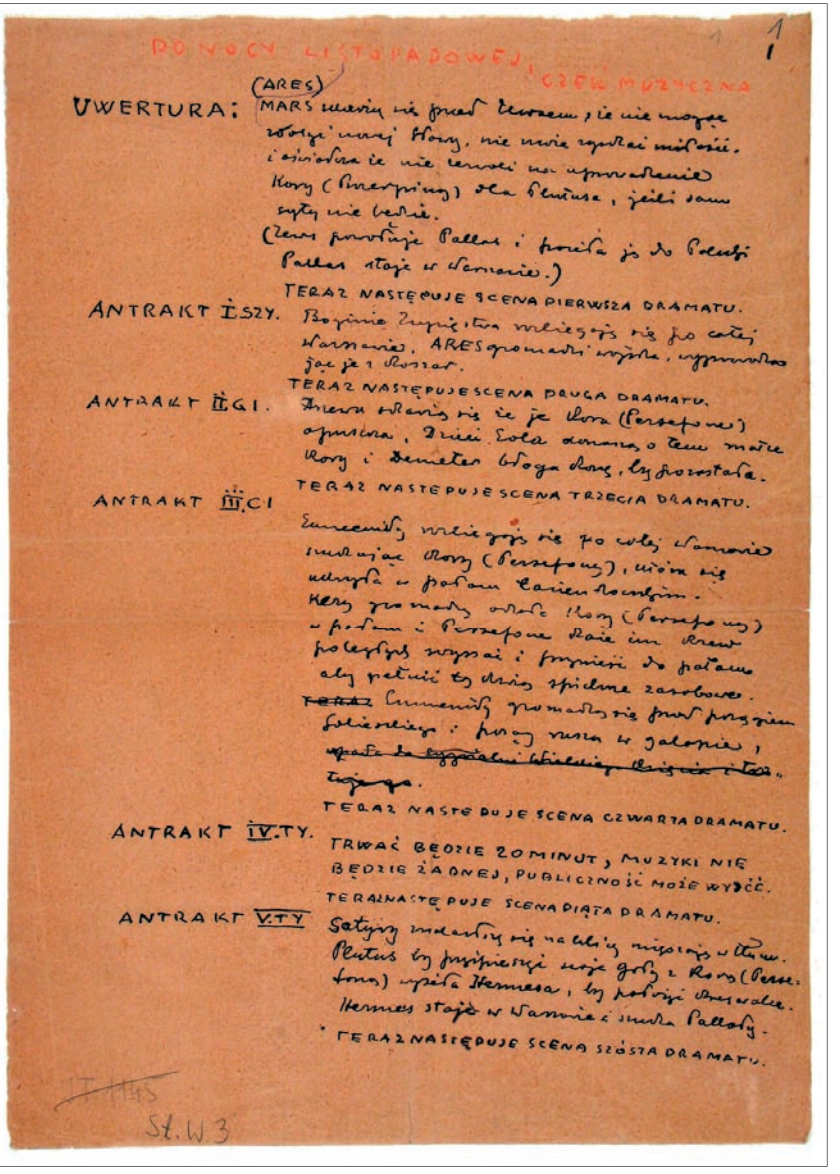

1
1

DO NOCY LISTOPADOWEJ, CZEŚĆ MUZYCZNA

(ARES)

UWERTURA: MARS uważa się przed Zeusem, że nie można zdobyć uwagi Kory, nie uwie zapałki miłości. i oświadcza że nie zeszli na upowabnienie Kory (Proserpiny) dla Plutusa, jeśli sam sytły nie będzie.

(Zeus powołuje Pallas i prosiła ją do Polski Pallas staje w Warszawie.)

TERAZ NASTĘPUJE SCENA PIERWSZA DRAMATU.

ANTRAKT I.SZY. Bogini Zwyciężona wlecieli się po całej Warszawie. ARES gromadzi wojska, wyprowadza je z Rosyan.

TERAZ NASTĘPUJE SCENA DRUGA DRAMATU.

ANTRAKT II.GI. Zeus wiadomo się że ją Kora (Persefone) opuściła, Dzieci Zoła domaga o tem matce Kory i Demeter błaga Kory, by pozostała.

TERAZ NASTĘPUJE SCENA TRZECIA DRAMATU.

ANTRAKT III.CI

Zeus wlecieli się po całej Warszawie szukając Kory (Persefone), która się ukryła w pałacu Carien Rosyjskim. Kory gromadzi ordę Kory (Persefone) w pałacu i Persefone daje im krew polskiej wyssać i przyniesi do pałacu aby petrić by dziś spidne zasobowe. ~~TERAZ~~ Zeus wlecieli się gromadzi się przed pałacem Belwederskim i przy rusza w galopie, ~~wpada do pałacu Belwederskiego, dziś się i też~~ ~~tego~~.

TERAZ NASTĘPUJE SCENA CZWARTA DRAMATU.

ANTRAKT IV.TY. TRWAĆ BĘDZIE 20 MINUT, MUZYKI NIE BĘDZIE ŻADNEJ, PUBLICZNOŚĆ MOŻE WYJŚĆ.

TERAZ NASTĘPUJE SCENA PIĄTA DRAMATU.

ANTRAKT V.TY Satyry modlący się na kolany miłosierdzia w tłum. Plutus by przyśpieszyć swoje groby z Kory (Persefone) wysłał Hermesa, by pokazał drogę. Hermes staje w Warszawie i szuka Pallady.

TERAZ NASTĘPUJE SCENA SZÓSTA DRAMATU.

~~I 1945~~
Sz. W 3

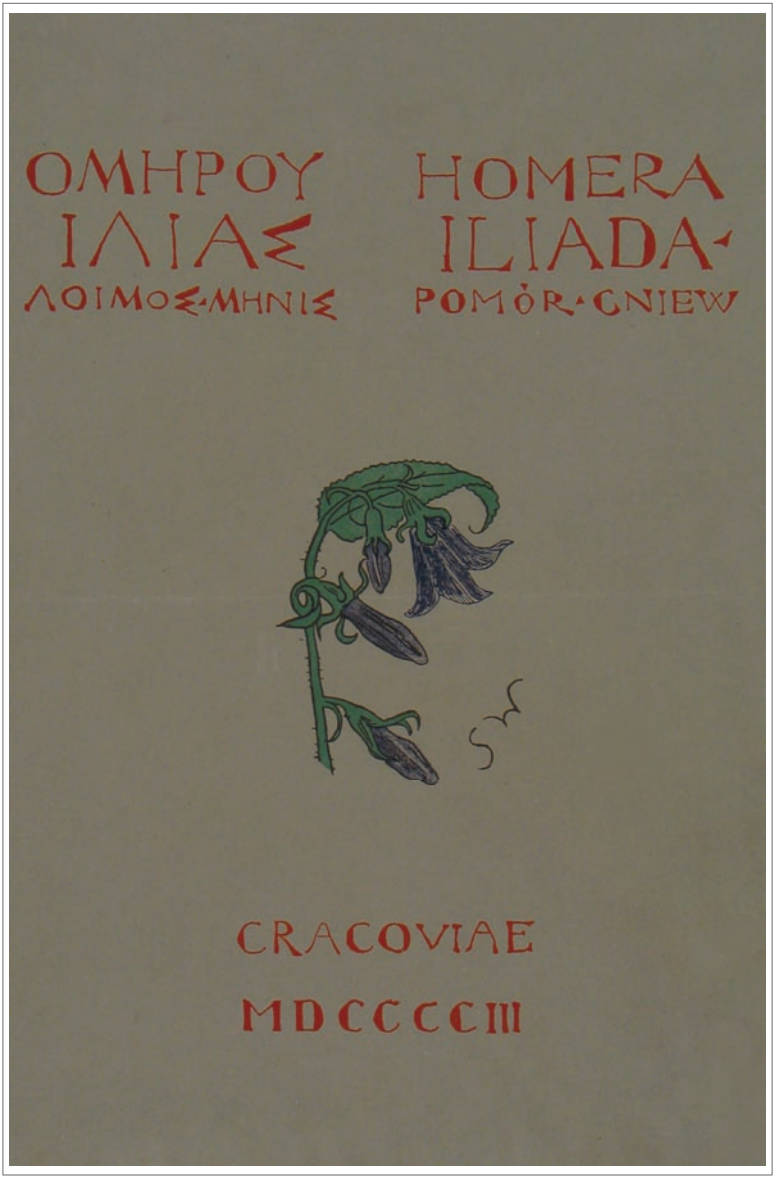

Przewodnik: nr 186

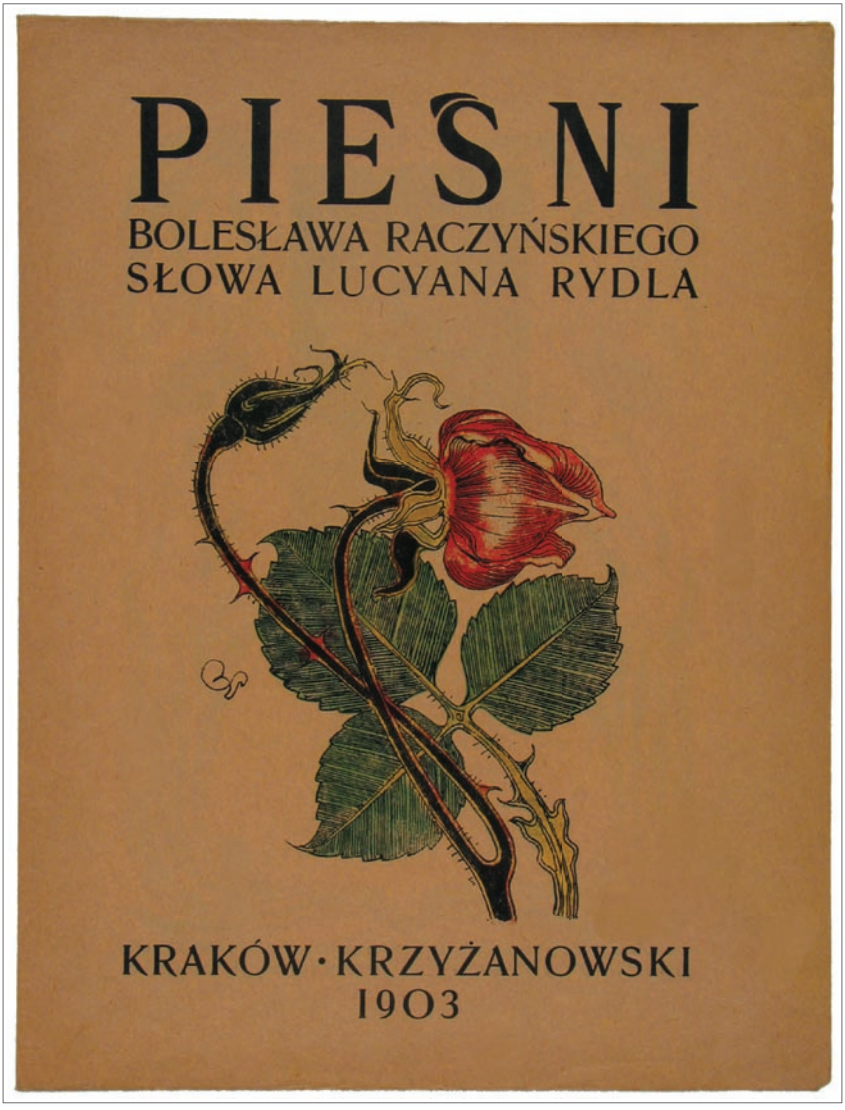

Przewodnik: nr 187

Przewodnik: nr 190

Przewodnik: nr 191

MATERIAŁY ARCHIWALNE ZWIĄZANE Z OSOBĄ STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO

przechowywane w Archiwum Państwowym w Krakowie. Przewodnik

Dofinansowano ze środków
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO